

BEELDHOUWWERKEN IN NIEUWPOORT OP OPENBARE PLAATSEN

Paul De Coninck en Friede Lox

BEELDHOUWWERKEN IN NIEUWPOORT OP OPENBARE PLAATSEN

Paul De Coninck en Friede Lox

Woord vooraf

Dit naslagwerk is het resultaat van een initiatief dat Friede Lox en Paul De Coninck, hebben genomen in oktober 2013 om een lijst op te stellen van alle beeldhouwwerken die deel uitmaken van het kunstpatrimonium van de stad Nieuwpoort.

Na vele maanden zijn ze er eindelijk in geslaagd. Beeldend kunstenaar, Paul De Coninck spitste zich vooral toe op de fotografische beelden terwijl Friede Lox zorgde voor de teksten over de kunstenaar en over het kunstwerk. Onze dank gaat daarbij uit naar Etienne Heyde die veel tijd besteedde aan de opmaak en al degenen die zorgden voor de taalcorrectie.

"BEELDHOUWWERKEN IN NIEUWPOORT OP OPENBARE PLAATSEN" is een lijvige catalogus geworden waarin de beschrijving van 83 beelden verspreid in Nieuwpoort-Bad, Nieuwpoort-Stad en deelgemeente Ramskapelle. In deelgemeente Sint-Joris werden geen beeldhouwwerken ontdekt.

Om de lezer wegwijs te maken werd het werk onderverdeeld in verschillende delen die apart kunnen ontdekt worden tijdens een wandel- of een fietstocht. Ieder deel wordt aangeduid op het betreffende stratenplan.

Deel 1 beschrijft 24 beeldhouwwerken uit Nieuwpoort-Bad (Simli, Leopoldplein, Zeedijk, Hendrikaplein, Centrum Ysara, havengeul, Prins Mauritspark).

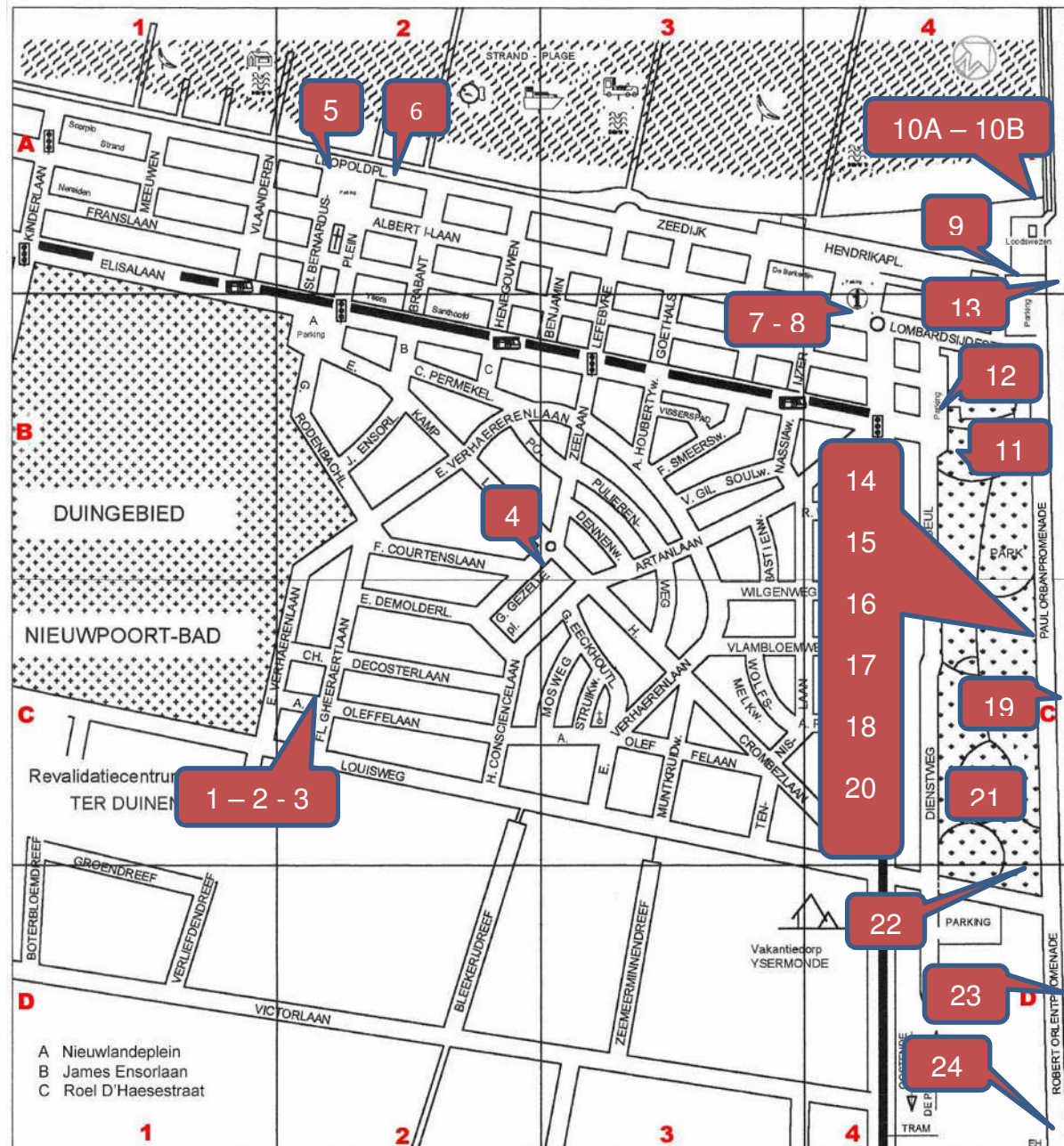
Deel 2 vertrekt aan het Kattesas, langs de vismijn en het Kaaplein, loopt even naar de VVW Nieuwpoort op de rechteroever van de haven, langs de omgeving van de Ganzepoot en eindigt in het Leopoldpark, de Stuiverwijk en het Sportpark.

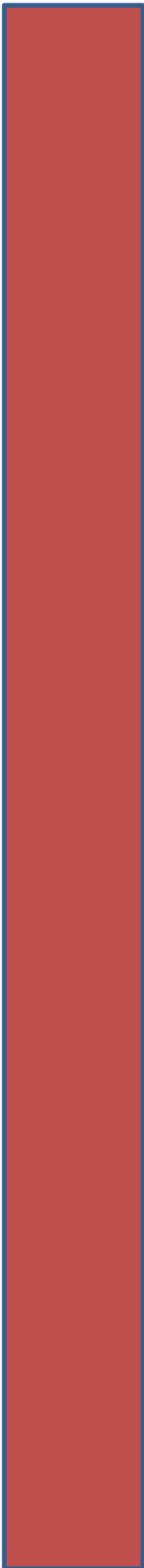
Deel 3 omvat beeldhouwwerken die zich bevinden in of rond openbare gebouwen in het stadscentrum.

Deel 4 loopt verder via de Onze-Lieve-Vrouwekerk, naar de Monoblokwijk, langs de Rusthuizen, de Bloso, de stedelijke begraafplaats, tot deelgemeente Ramskapelle.

Het resultaat van dit opzoekingswerk is een meerwaarde voor het patrimonium van onze stad. Het kan gebruikt worden als te raadplegen catalogus of als gids voor ieder kunstminnende toerist.

De auteurs

Simli wijk

1. Maria met Kind (*Brugse atelier Dupont*)
2. Twee Bas-Reliëfs (*Bert Bijmens*)
3. Beeldje Moeder en Kind (?)
4. Guido Gezelle (*Martine Platteau*)

Leopoldplein

5. Glazen windschermen - Gedichten

Zeedijk

6. Ode Maritima (*tekst Pessoa Fernando*)

Hendrikaplein

7. Sint-Bernardushond (*Monique Mol*)
8. Borstbeeld Floribert Gheeraert (*Rogianne Gaytant*)

Loodswezenplein

9. Glazen windschermen - Belle Epoque
- 10A. Godin van de wind (*Theo Luyckx*)
- 10B. Verzoening (*Willem Vermandere*)

Centrum Ysara

11. De Lege Spiegel (*Frank Vanhooren*)
12. Searching for Utopia (*Jan Fabre*)

Havengeul

13. De Blauwvoet (*Fernand Vanderplancke*)
14. Gaalgui (*Philip Aguirre y Otegui*)
15. The Whale (*Freddy Cappon*)
16. De Duiker (*Eric Baeyens*)
17. De Ark (*Eric Baeyens*)
18. De Golven (*Roland Patyn*)
19. Pluto (*Jan Smekens*)
20. Ruimte van Water en Wind (*Martine Hennebel*)

Prins Mauritspark

21. Maurits van Nassau (*Frank Neiryndck*)
22. Twee Leeuwen

Simli wijk

1. MARIA MET KIND

foto's: paul de coninck

Duinenkapel

De bakstenen kapel van O.-L.-Vrouw-ter-Duinen, gelegen aan het kruispunt van de August Oleffelaan, de Emile Verhaerenlaan en de Georges Eekhoudlaan (SIMLI-wijk), werd opgericht in opdracht van dhr. en mevr. Cesar Pyllyser-Aline Sinnaeve, als dank na een gedane belofte voor het welslagen van een heelkundige ingreep. Het is een stemmig hoekje, een oase van rust en stilte op een paar flinke boogscheuten van de drukke toeristische badplaats.

De plechtige inwijding van de kapel en het Mariabeeld door pastoor Alfons Vanden Berghe vond plaats op 1 mei 1938. Deze kapel (thans eigendom van de erfgenamen C. Pyllyser-Sinnaeve), midden in de duinen gelegen en oorspronkelijk een bindingsoord tussen polder en bad, groeide eertijds uit tot een druk bezocht Maria oord waar ontelbaren ter bedevaart trokken.

Vooraf in de oorlogsjaren kwam onze bevolking er dikwijls bijeen om gezamenlijk hulp te zoeken bij O.-L.-Vrouw.

Wanneer op het einde van de Tweede Wereldoorlog door de Duitsers de toegang tot de duinen werd verboden en op vele plaatsen in dit gebied landmijnen en prikkeldraad werden geplaatst, werd het Mariabeeld tijdelijk overgebracht naar de Sint-Bernarduskerk.

In de vijftiger jaren waren er in de meimaand regelmatig parochiaal ingerichte rozenkransoefeningen.

Ter gelegenheid van het Mariajaar 1958 werd op 1 mei een speciale bedevaart georganiseerd door de christelijke arbeidsorganisaties uit Nieuwpoort-Stad.

Na vernielingen in de kapel in de nacht van 26 juni 1958 (zie gedenkplaat: *Dankkapel gebouwd in 1938*). *Het beeld van O.-L.-Vrouw werd heiligschennend verbrijzeld in de nacht van 26 juni 1958. Bid voor de ziel van de schuldige.* Tijdens een grootse plechtigheid werd op half oogst 1958 een nieuw Mariabeeld ingewijd door pastoor R. Declercq.

Van 1959 tot 1964 en in de jaren 1979 en 1982 werden nog dergelijke bedevaarten ingericht.

In oktober 1997 was er lichte rookschade toen een kaars brand veroorzaakte.

Sedertdien is het verboden nog brandende kaarsen in de kapel te plaatsen. Doch kan men zulke eerbetuiging verbieden?

Het kunstwerk: Mariabeeld (Madonna met kind) replica van werk Pieter Pepers

Het witstenen renaissancebeeld stelt Maria voor als de bezorgde minzame moeder die met het kindje Jezus de eerste stappen leert zetten in de wereld.

De kunstenaar: PIETER PEPERS

Dit prachtig beeldhouwwerk is een replica van **Pieter Pepers'** marmeren werk (1730-1785) in de kathedraal te Brugge en werd in 1938 vervaardigd in het Brugse atelier Dupont. Na vernieling werd er in 1958 een tweede kopie van het oorspronkelijke kunstwerk van **Pieter Pepers** gemaakt.

***Pieter Pepers** is, samen met Pulinx, de meest bekende achttiende-eeuwse Brugse beeldhouwer. Hij is leerling van Pieter Van Wallegghem en van de academie. Van 1751 tot 1759 studeert hij aan de Parijse academie, waar hij leerling is van Slodtz, die hij onder meer helpt bij het werk aan de gevel van de Saint-Sulpicekerk te Parijs. Hij zou ook een marmeren cupido gehouwd hebben voor Madame de Pompadour. Terug in Brugge, waar hij in de Smedenstraat woont, is hij vooral populair in kerkelijke kringen.*

Tekst: Friede Lox

2. TWEE BAS – RELIEFS

foto's: paul de coninck

Deze werken van kunstenaar **GILBERT (BERT) BIJNENS** hangen in de duinenkapel van de Simli-wijk

De kunstenaar: BERT BIJNENS

Bert Bijmens (°Zutendaal 1944 – +Koksijde 07 mei 2010) was schilder, tekenaar, aquarellist en beeldhouwer. Hij kreeg zijn opleiding aan het Provinciaal Hoger Instituut voor Architectuur en Toegepaste Kunsten te Hasselt (1962-1966), maar qua schilderkunst was hij grotendeels autodidact. Zijn eerste tentoonstelling greep plaats in 1978.

Hij was vooral een bescheiden, ambachtelijk volkskunstenaar die zijn werk zonder de minste roemzucht verrichtte. Hij wilde weten wat er groeit en bloeit in zijn streek, wat er omgaat in de hoofden van de gewone man. Daarvan getuigen zijn houtsculpturen, keramiek en koekenplanken. De collectie keramische geglazuurde beelden vormen een belangrijk deel van zijn oeuvre. Achter elk beeldje schuilt een verhaal. Stuk voor stuk hebben ze een grote betekenis voor de volkskunst in de Westhoek en Frans-Vlaanderen. In april 2006 schonk de kunstenaar 69 dergelijke beeldjes uit zijn verzameling aan de gemeente Koksijde. Het was zijn wens dat de beelden zouden samenblijven. Deze unieke schenking werd door het gemeentebestuur warm onthaald. Het toeval wil dat Bert overleed terwijl in het gemeentehuis een tentoonstelling van zijn artistiek werk liep.

Bekroond.

Zo'n vruchtbare loopbaan kon niet onbeloond blijven. Al in 1953 werd hij onderscheiden in een luisterspelwedstrijd van de BRT (toen nog NIR) met Iseland en won hij de provinciale prijs beeldhouwkunst West-Vlaanderen. In 1967 werd Bijmens in 's Gravenhage door het Algemeen Nederlands Verbond de Visser - Neerlandia prijs toegekend. In 1982 werd hij ridder in de Orde van 't Manneke uit de Mane, en op 18 juni 2006 verleende het Koksijdse gemeentebestuur hem officieel de titel van cultureel ambassadeur van de kustgemeente.

Tekst: Friede Lox

3. BEELDJE MOEDER EN KIND

foto: paul de coninck

Dit beeldje van een onbekende kunstenaar staat in de duinenkapel, in de Simli-wijk.

4. GUIDO GEZELLE

foto's: friede lox

Dit beeld staat sinds 1999 op het Guido Gezelleplein, in de Simli-wijk.

Het kunstwerk is vervaardigd in cortenstaal.

De tekst die erop aangebracht werd is van de hand van Guido Gezelle

Ons leven vloeit,

ons leven spoeit

met een getij, zijn we voorbij'.

De kunstenaar: MARTINE PLATTEAU

Ze is van opleiding technisch ingenieur scheikunde-biochemie. Ze studeerde vrije grafiek aan het SASAK Oostende en Roeselare en behaalde het kwalificatiegetuigschrift specialisatiegraad.

Het lassen leerde ze in 1993 in het metaal constructiebedrijf Espeel te Rumbeke; in 2008 bij Ronny Delrue en in 2006 bij Johan Tahon voor de masterclass.

Leopoldplein

5. GEDICHTEN - Glazen windschermen

STRANDEN

Langs de vloedlijn...

klein en blond

in waterlaarsjes

trotseert plassen zee

zomerverliefd puberen

pent met slijkvingers

kwetsbaar hart leeg

... stranden op nostalgie

Doris Dorné

GOLVEN

De zee vertoont een bruine waas

golven deinen krachtig door elkaar

een zandrand schuimt de watervloed

Ik vraag me af : is het wel goed om

de zee in haar vernieling te betijen ...

Golven zijn rimpels van het leven

de één verdrinkt er in, de ander waadt.

Je mag de zee de schuld niet geven

Als het water niet verfrist maar slaat

Nan Engelhuys

SEPTEMBERSTRAND

September met zijn milde dagen.

De zon brandt niet meer,

Ze koestert.

Mysterieus licht

Echoënde klanken

De zee is van luiheid spiegelglad

*Het strand is moe
Mensenmoe
Het wil alleen nog worden bemind
Door de zee en de wind.*

Chistiane Goossens

WOORDLOOS

*Dagen zullen open en dichtgaan.
De tijd zal de horloges verlaten
en over ons zal stilte strijken
als een zachte adem.*

*Meer nog dan vroeger
zal de zee ons liefhebben,
zullen de blauwe danseressen
ons toelachen, langzaam terugvloeiend.*

*En woordloos zal alle liefde worden,
eindeloos ook en onnabootsbaar,
en golf na golf zal naar ons toerollen,
O ons zo pijnlijk kwetsend en teder*

Mark Braet

MONDING

*Wij zijn het mondinghout
steeds tussen stroom en oceaan
en tussen zoet en zout
het komen en het gaan.*

*Steeds tussen groen en rood
het leven en de dood.*

Herman van Snick

ZONNEBAADSTER

*Ze zonnebaadt, en is van zand en water,
gelijfd uit schelpen : Najade en alikruik.*

*In okselholte en navelkuil ontstaat er
een welving voor de borsten en de buik*

.

*Ze is dit woord dat vleesgeworden is,
en zwelt in klank en huivert in gefluister,
ritmeert en beeldt,
en ergens in haar duister
van onbegrepen boodschap het gemis.*

Aan welke wind heeft zij haar vorm ontnomen ?

Werd geest uit stof ?

*Hoe stijgt als blijvend tij
de ziel van zelfbewustzijn uit haar lomen*

.

*Dit lichaam is mijn denken, en als later
de dood mijn lip ontkleurt,
blijft zij na mij en zonnebaadt.
En ik word zand en water.*

Rudi Siffer

THUISHAVEN (NIEUWPOORT)

*Vuurtoren,
wimper van de kade
houdt de nachten open.*

*Aanleggen
waar zij hart is,
zijn andere zee.*

*Meerpaal van het weerzien,
vreugden mondig,
geuren van de zee vertaald.*

*Het viswonder gewogen,
de tong is prijzig,
de woorden vaardig.*

*Aan wal haar linnen woord en warmte,
maar door de mazen
gluurt heimwee weer naar zee.*

Fernand Florizoone

MIJN LIEF

*Mijn lief
hij wandelt op het strand
hand in hand
met een ander
mijn lief is zelf een ander*

*en ik ben een afgekapte kop
van een vogel
en zing.*

Chris Yperman

DE ZEE

*Geruisloos rollend over de branding
deint diep dit eindeloos strand,
houdt alle korrels in haar adem*

.

*De zuidwestenwind wakkert weids
het watervlak tot ruige rimpels,*

stuwt hun golvenkraag vol schuim.

*Het breekwater beukt boten tegendraads
terwijl de storm haar laatste zucht
te ruste legt op de vermoeide kust.*

Philippe Rotsaert

ROEL D'HAESE

*Jij en je vormen,
de maten op haar felst*

*Wij in de tijd van afscheid
achterblijvend bij de vergiftigde zee.*

*Jij die reigers en buizerds
noemde bij hun naam.*

*Jij die ons in de duinen 's nachts
voorbij draaft, in brons, in paniek,
onverzoend rechtop.*

*Jij, pièce unique,
alle ongeboren vormen rouwen nu
om jou*

Hugo Claus

MARIEKE

*Zonder liefde warme liefde
Waait de wind de stomme wind
Zonder liefde warme liefde
Weent de zee de grijze zee
Zonder liefde warme liefde
Lijdt het licht het donk're licht*

*En schuurt het zand over mijn land
Mijn platte land mijn Vlaanderland.*

Jacques Brel

ZONSONDERGANG

*Zeg niet dat je op de zee kunt zitten
als op een stoel, zeg niet dat je aan zee
kunt zitten als aan een tafel hoezeer
het tafelzilver van de avond schittert.
in een regenboog van wereldkleuren als
het rood van appel, het groen van peer
en zonsondergang van zware oranje's maak.*

Hedwig Speliers

ZAND

*Zand, gedragen door de armen,
van alle andere zand.
als spieren op het lichaam
van een worstelaar, gebald,
onvernietbaar en soepel.*

*Zand dat speelt in de wind
en door de wind wordt bespeeld
met al de kleuren van de schaduw.*

*Zand, eenzame vlakte,
mager en stokoud, lang als de
pijn en droog als de sterfte.
o zand over zand over zand*

Paul Snoek

STAKETSEL

Waar zeewiergroen
in grijs vergaat
van mosselbaarden
schuift moe een schip
de haven in
een grijze rookpluim
spuwt de lage wolken vol.
de branding tast de ribbenkast
van het oude hout gestadig af
een rijstveld schorseneren
met witte aspergetippen
zes zwarte mensenstippen
romdom de fakkel
van het licht in nood.

Toon Hillewaere

De maritieme sfeer van de gerenoveerde zeedijk werd doorgetrokken op het plein, vandaar de verhoogde aanleg van het middengedeelte in bootvorm. Op dit gedeelte vindt men zitbanken en tien ligzetels. Op veertien windschermen staan gedichten gedrukt die verwijzen naar de Noordzee en Nieuwpoort. Ze zijn onder meer van de hand van plaatselijke dichters zoals Rudi Siffer, Toon Hillewaere en Doris Dorné, Christiane Goossens, ..maar ook Hugo Claus, Paul Snoek en Jacques Brel kregen een plaats. De opstelling van zes houten masten op het plein zorgen voor een unieke sfeerverlichting.

Zeedijk

6. ODE MARITIMA

Deze teksten “Ode Maritima” van **Pessoa Fernando** zijn terug te vinden op twee arduinen stenen op de zeedijk ter hoogte van het Leopoldplein.

De kunstenaar: FERNANDO-ANTONIO NOGUEIRA PESSOA

Hij (Lissabon, 13 juni 1888 – Lissabon, 30 november 1935) is één van de belangrijkste dichters uit de Portugese literatuur-geschiedenis en wellicht één van de meest betekenisvolle dichters van de twintigste eeuw.

Hendrikaplein

7. SINT - BERNARDUSHOND

foto's: paul de coninck

Dit beeld staat op het Hendrikaplein naast het infokantoor toerisme.

De kunstenaar: MONIQUE MOL (°Gentbrugge 1939)

Monique Mol is niet alleen beeldhouwer, keramiste en schilder. Ze vervaardigt ook juwelen.

In haar kunstwerken ligt de spankracht in de vermenging van alledaagse vormen met het aanvoelen van het leven: het overstijgen van het materiële naar het geestelijke. De voornaamste hoedanigheid van een kunstenaar is de fantasie omzetten in plastische vormen.

Monique Mol nam deel aan talrijke individuele en collectieve tentoonstellingen in het binnen- en buitenland zoals : St.-Truiden, Aalst, Charleroi, Knokke, Maaseik voor het binnenland en in Parijs, Strasbourg, Beaune(Fr.), Goes en Utrecht (Ned.) en Hongkong voor het buitenland

Zij ontving eveneens de Grote Internationale Medaille voor Beeldhouwkunst te Brussel, de Gouden Medaille met palmen van de Europese Kunstverdiensite en de 1e prijs voor beeldhouwwerk in Cavalaire-sur-Mer (Fr.). De klassiek gerichte beelden worden gekenmerkt door een gave afwerking: een perfecte techniek gekoppeld aan een kunstige uitvoering garanderen een welverdiende waardering.

www.kunstatelier-moniquemol.be

8. BORSTBEELD FLORIBERT GHEERAERT

foto's: paul de coninck

Dit beeld staat op het Hendrikaplein en werd ingehuldigd op 4 juni 1999 ter ere van Floribert Gheeraert, burgemeester van Nieuwpoort van 1947 tot 1970. Tijdens zijn ambtsperiode kwam de aanhechting van Nieuwpoort-Bad tot stand.

De kunstenaar: ROSIANNE GAYTANT (° Veurne 15.11.1944 - + Peru 2013)

Ze volgde een opleiding beeldhouwwerken aan de WAK (Westhoek Academie Koksijde) onder leiding van Koen Westerduin waar ze afstudeerde met grote onderscheiding. In Firenze volgde ze diverse cursussen marmerkappen onder leiding van Philippe Marchand. Ze volgde ook steenbakken onder leiding van Adriaan Seelen in Monthureux-le-Sec (Fr.). Ceramische vorming kreeg ze van Etienne De Wulf, Kees Hoogendam, Dorothé Vrijdag.

Ze kreeg diverse opdrachten waaronder het beeld van burgemeester Gheeraert te Nieuwpoort en het wapenschild van Koksijde op de zeedijk.

Ze kwam om bij een auto-ongeval in Peru in 2013.

Loodswezenplein

9. BELLE EPOQUE - Glazen windschermen

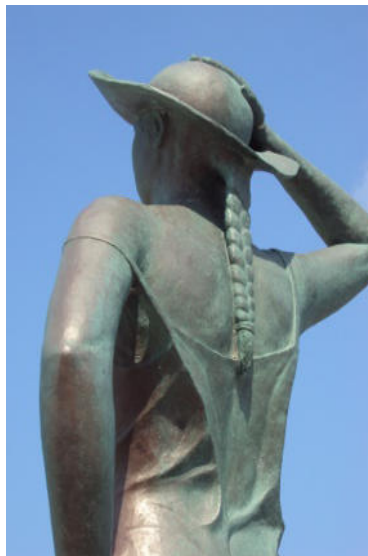
foto: paul de coninck

Op het Loodswezenplein staat een geheel van **glazen wanden** met foto's van de badplaats in lang verleden tijden. Op de foto-schermen prijken beelden van het Casino, het Grand Hotel en talrijke villa's van grootgrondbezitter Benjamin Crombez. Met deze prachtige fotoreeks wordt het erfgoed op een unieke en originele manier getoond. De extra gecreëerde openbare ruim-

te werd omgevormd tot een mooi plein met zitbanken waar wandelaars kunnen rusten en genieten van het uitzicht op de zeedijk, de Havengeul en het natuurreservaat De IJzermonding.

Tekst: Friede Lox

10A. GODIN VAN DE WIND

foto's: paul de coninck

Dit werk staat sinds 2003 op het Loodswezenplein en werd afgebroken in april 2014 om een nieuwe stek te krijgen in het Maritiem Park langs de Robert Orlentpromenade.

De Godin van de Wind van **Antoon LUYCKX** beeldt een vrouw uit, turend naar de zee, afwachtend, hopen, denkend aan een verdere bestemming... Talrijke interpretaties zijn mogelijk. Dit beeld is een

waardevolle aanwinst voor ons patrimonium en weet bovendien de vele wandelaars te bekoren.

De kunstenaar: ANTOON LUYCKX (°1922)

Kunstschilder, beeldhouwer, ere-directeur van de gemeentelijke kunstschool ACADEMIA te Borsbeek, deed

- 1) studies aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten te Antwerpen van 39-44.° Resultaten: 1ste prijs voor tekenen - 1ste prijs voor perspectief (4 jaar); 1ste prijs anatomie (3 jaar) - 1ste prijs publiciteit (3 jaar); 1ste prijs boetseren (2 leerjaren in 1 jaar); vergulde medaille figuurtekenen 1942-1943 vergulde medaille figuur schilderen; prijs O. Nottebohm
- 2) Studies aan het Nationaal Hoger Instituut voor Schone Kunsten te Antwerpen en vanaf 1944 actief in het atelier Baron L. Opsomer. Hij werd laureaat in de schilderkunst.

Weinig Vlaamse kunstenaars hebben zich toegelegd op de beeldende kunsten met evenveel talent, vakmanschap, visie en toewijding als **Antoon Luyckx**. Opvallend is ook de volharding waarmee hij, nu al meer dan 50 jaar, als scheppend kunstenaar actief is geweest.

Al in 1943, toen hij 21 was, sleepte hij zijn eerste onderscheiding in de wacht: de vergulde medaille voor figuurtekenen. Een geboren, begaafd tekenaar was hij van kindsbeen af. Hij beschouwde het tekenen altijd als oefening en studie voor zijn geschilderde landschappen en naakten, voor zijn portretten en voor zijn prachtige gebeeldhouwde koppen, die een klassieke schoonheid uitstralen. Met zijn scherpe blik was hij altijd een meester van de trefzekere lijn.

Als gefascineerd observator van het leven, van de mensen en de natuur in al hun facetten is hij de onovertrefbare schoonheid van de schepping altijd trouw gebleven. De basis van zijn werk was en bleef figuratief en realistisch. Maar van bij het begin voegde hij er een eigen toets, zijn eigen poëzie, aan toe. Zo komt hij niet zelden tot een osmose van de ervaren buitenwereld en van zijn innerlijke visie. Op die wijze, met een eigen interpretatie en vormgeving van de waargenomen werkelijkheid, is hij altijd zichzelf gebleven op zijn zoektocht naar inhoud en diepgang, naar de ziel van de natuur, van mensen en dingen. In zijn steeds uit gepuurde techniek met marterharen penselen, werd hij fijnzinnig schilder, een fijnschilder. Hij schilderde, beeldhouwde, tekende en niet te vergeten aquarelleerde ook steeds wat hem boeide, wat hij mooi vond. Stilistisch bleef hij altijd een voornaam kunstenaar, met een scheppend oog voor het schone, maar hij ging, zoals gezegd, eigen wegen bewandelen, die wel raakpunten vertonen met moderne stromingen in de beeldende kunst. Vertrokken van een vorm van het impressionisme, met gevoelige landschappen waarin licht en kleur sfeervol werden gevat, ging hij in de jaren zestig over naar een soort kunst-structivisme, met geprismatiseerde vormen en figuren. Nadien gaf hij een symbolische, magische of surrealistische dimensie aan zijn werken, zoals in het schilderij "sterven aan zee": een meeuw in de wintervacht op een rode doek

prijkt op een antiek tafeltje; de hemel en de zee worden onderaan wit in een marmeren vloer.

In zijn beelden vinden we de mooiste voorbeelden van stileren van de gewone, natuurlijke vorm naar een uitgezuiverde abstractie. Voor alles blijft hij toch de meester van het bezielde portret: als tekenaar en als beeldhouwer!

Tekst: Erik Verstraete

10B. DE VERZOENING

De Vlaamse kunstenaar **Willem Vermandere** kreeg de opdracht om een herdenkings-monument te creëren dat op het geografische beginpunt van het Westelijk Front werd geplaatst op 8 oktober 2014. (Loodswezenplein te Nieuwpoort)

Het kunstwerk

Het monument stelt een grote stenen dialoog voor: twee oprijzende figuren met menselijke vormen die elkaar aan het front ontmoeten en honderd jaar na datum in plaats van vijanden vrienden zijn geworden.

De handen op de figuren zijn een metafoor voor agressie, verzoening, be-

schutting en gastvrijheid.

Het kunstwerk is vervaardigd uit Franse Bourgondische steen.

De kunstenaar: WILLEM VERMANDERE

Willem VERMANDERE (Lauwe, 9 februari 1940) is een Vlaams kleinkunstenaar, schrijver, dichter, beeldhouwer, levensfilosoof, zanger, gitarist en schilder. Op latere leeftijd studeerde **Vermandere** godsdienstwetenschappen te Gent en gaf hij drie jaar les in Nieuwpoort. In de jaren zestig werd **Vermandere** vooral bekend door zijn kleinkunstliedjes in het West-Vlaams over de dagelijkse dingen, zijn Westhoek en de verschikkingen van de Grote Oorlog. Hij beschouwt zichzelf eerder beeldend kunstenaar dan muzikant. In 2000 werd hij omwille van zijn diverse kunstactiviteiten ereburger van Veurne; hij woont er in de deelgemeente Steenkerke. **Vermandere** eindigde in 2005 op nr. 115 tijdens de Vlaamse versie van de verkiezing van De Grootste Belg.

Centrum Ysara

11. DE LEGE SPIEGEL

foto: paul de coninck

Het keramisch beeld staat sinds 2012 opgesteld in het cultureel centrum Ysara.

De kunstenaar: FRANK VANHOOREN

(°Nieuwpoort 6 juli 1963)

De kunstenaar toont in zijn figuratieve beelden menselijke vormen ontdaan van hun schoonheid. Zijn voorstellingen zijn teruggebracht tot de essentie. De verstilde voorstellingen geven een beeld van de wereld die Frank steeds opnieuw boeit. Het innerlijke, de ziel en de gemoedstoestand. Het fenomeen van de mens overgelaten aan zijn innerlijke wereld.

12. SEARCHING VOOR UTOPIA

foto: paul de coninck

Het kunstwerk

Artistieke duizendpoot **Jan FABRE** maakte het beeldhouwwerk *Searching for Utopia* voor de kunsthappening 2003 Beaufort. Het thema van de triënnale was “kunst aan zee”. Jan Fabre maakte daarom een enorme schildpad op basis van brons waarop hij zichzelf afbeeldt als een soort ruiter. De kunstenaar benadrukt het feit dat de mens zijn hele leven lang blijft zoeken naar Utopia. De schildpad werd geplaatst op het strand rechtover het Hendrikaplein. Diezelfde zomer was de laklaag al beschadigd door kinderen die het kunstwerk gebruikten als glijbaan. In september werden de eerste herstellingen aangebracht. Begin 2004 werd het kunstwerk uitgeleend voor een tentoonstelling in Athene en raakte bij de terugvaart beschadigd. Een nieuwe laklaag was nodig. In februari 2006 ontdekte men weer krassen en beschadiging door oxidatie. Maar ondanks bescherming tegen weersomstandigheden en vandalisme verkeerde de bronzen schildpad in 2012 opnieuw in slechte toestand. Het werk vertoonde voor de zoveelste keer sporen van verregaande oxidatie, en ook de vernis- en bronslaag pelden nu af. De beslissing om tot herstelling over te gaan kwam een jaar later - maandag 6 mei 2013. Dan startte de aannemer Seru – aangesteld voor de heraanleg van de zeedijk - met het losmaken van het stalen onderstel waarmee Jan Fabre's schildpad op de dijk was bevestigd. In één van de daaropvolgende dagen werd het kunstwerk door de firma Art Casting met behulp van uitzonderlijk vervoer naar het atelier in Oudenaarde teruggebracht voor een ingrijpende herstelling. Zo wordt de bronzen bovenlaag vervangen door een laagje bladgoud, wat het kunstwerk voor lange tijd moet behoeden voor de nefaste gevolgen van ons kustklimaat. Het beeld zal na de behandeling ook een andere plek

krijgen in Nieuwpoort. Waarschijnlijk komt het in de omgeving Cultuur Centrum Ysara en zal het uitkijken op de vuurtoren van Nieuwpoort. Daar zal het kunstwerk beter beschermd zijn tegen weer en wind.

Nieuwpoort kocht het werk destijds aan voor 325.000 euro. De schildpad is 7 meter lang, 5,5 meter breed, 3,5 meter hoog en weegt 5.5 ton.

Symboliek

Er staat een zeeschildpad op het strand. Er zit een man op. Hij berijdt de schildpad, teugels stevig in de hand. Ze staan op een 30 meter van de waterlijn en kijken met intense blik over de zee. Ze speuren de horizon af naar iets. Langzaam maar onverstoorbaar lijken ze zich voort te bewegen richting zee. Searching for Utopia, de titel zegt eigenlijk alles. We zien een ridder met zijn strijdros, op zoek naar de graal. En die hopen ze te vinden in een ongekende, en voorlopig ongedroomde toekomst. Of in een lang vervlogen verleden, zoals de stad Atlantis. Wat zeker is: het ligt buiten ons bereik. We kunnen het niet vinden, maar dat kan ons niet beletten er naar te zoeken, zoals we altijd op zoek zijn naar onze dromen. De ridder is de kunstenaar, iemand die zoekt naar het onbereikbare, het onmogelijke. Dat hij een schildpad als strijdros neemt is niet toevallig

De kunstenaar: JAN FABRE

Jan Fabre maakte naam als tekenaar, operamaker, theaterregisseur, performance-kunstenaar, choreograaf, scenograaf, schilder, beeldhouwer, installatiemaker en filmproducent. In elke specialiteit werkt hij, binnen een grote traditie, grensverleggend en grensoverschrijdend. Zijn artistieke opleiding genoot hij aan het Stedelijk Instituut voor Sierkunsten en Ambachten (te Antwerpen) en aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten (te Gent).

Citaat :

«Leo Copers, Jan Fabre en Patrick Van Caeckenbergh creëren een imaginaire wereld. Zij zijn samen met Wim Delvoye de sprookjesschrijvers van de actuele kunst in België, met een haast kinderlijke lichtheid en met de grootste openheid vertellen zij het moeilijke verhaal van deze wereld... Jan Fabre is de man die de wolken meet, hij tast het sublieme af en in confrontatie ermee omschrijft hij de nietigheid.»

Els Roelandt in de catalogus van S.M.A.K. te Gent 1997

Ook op gebied van de beeldende kunst is **Jan Fabre** actief. Als tekenaar staat hij bekend om zijn "Bic-art", tekeningen gewoon met de balpen, omheen alle mogelijke thema's.

Meer kan men te weten komen over deze kunstenaar via de website wikipedia

13. DE BLAUWVOET

foto: friede lox

Het beeld staat op een dukdalf in de havengeul ter hoogte van de IJzermonding.

Het kunstwerk:

De Blauwvoet is een eikenhouten beeldhouwwerk van 3 meter hoog en weegt 900 kg. Het kunstwerk werd in 1980 door de Vlaamse Vereniging voor Watersport geschonken aan de stad Nieuwpoort omwille van de ontwikkeling van de eerste en onmiddellijk ook de grootste Vlaamse jachthaven aan onze kust. Het kreeg de naam 'Blauwvoet' omdat deze steeds verbonden is geweest met de ontvoogding van het Vlaamse volk en het strijdbaar karakter daarvan onderstreept, de leuze van Albrecht

Rodenbach indachtig: **'Vliegt de Blauwvoet , storm op zee'**. Met dit beeld wil VVW een traditie behouden die ook bestaat in andere havens, waar de kapitein van een boot bij wijze van groet een hartversterking aan de opvarenden aanbiedt, zowel bij de afvaart als bij de thuiskomst van het schip.

Bron: Friede Lox

De kunstenaar: FERNAND VANDERPLANCKE (°12.08.1938)

Fernand Vanderplancke (° 12/08/1938), Oostduinkerkenaar, volgde de Academie voor Schone Kunsten in zijn geboortestad Brugge en was ooit leerling van de Poolse Joseph Petruk. Hij bekwaamde zich in alle disciplines van de beeldhouwkunst. Hij kapt in hout, last in metaal, boetseert en modelleert in gips. Zijn houten kunstwerken zijn zeer imposant. Het laatste groot houten kunstwerk kreeg een centrale plaats tijdens de tijdelijke tentoonstelling van de Gentse Floraliën. Vanderplancke ontwerpt ook medailles, gedenkenningen en plaketten. Voor de 15de keer mocht hij in 2010 de trofee voor de Ronde van Vlaanderen maken. Maar hij schildert ook ontwerpen voor menukaarten en wijnflessen. Hij kwam tot een eigen discipline: *wood-scillel art*.

14. GAALGUI

foto: paul de coninck

Het houten beeld '**Gaalgui**' bevindt zich aan het ooststaketsel - rechteroever van de havengeul. Het stelt een Senegalese visserssloep voor, rechtopstaand op de achtersteven.

De kunstenaar: PHILIP AGUIRRE Y OTEGUI

Recent is **Philip AGUIRRE** een aantal keren naar Afrika gereisd. In 2009 resulteerde dat in een groot monument ter ere van de bootvluchtelingen die vanuit Senegal de Canarische eilanden trachten te bereiken.

Het kunstwerk

Het werk van **Philip AGUIRRE Y OTEGUI** (°1961) heeft een uitgesproken geëngageerd en humanistisch karakter: hij kiest consequent voor klassieke technieken, traditionele materie, motieven en genres. Zijn blik is gericht op de wereld en zijn gehele oeuvre straalt hierdoor een bepaalde vorm van doordachtheid uit: het is krachtig maar tegelijkertijd poëtisch. Omgeven door een veelheid aan beelden, kiest hij vormen uit zijn eigen leven en herinneringen als basis van zijn werk. De werken komen zowel uit privéverzamelingen als openbare collecties waaronder De Matrasdrager, de Waterdraagster, Fallen dictator, de liggende man... **Philip Aguirre y Otegui** is een mooie ontdekkingsreis doorheen het oeuvre van deze kunstenaar!

Bron: Mu.ZEE

15. THE WHALE - in bruikleen

foto's: paul de coninck

Het beeld staat sinds 2012 aan de havengeul langs de Paul Orbanpromenade en stelt een walvisstaart voor .

Het materiaal is blauwe hardsteen.

De kunstenaar: FREDDY CAPPON

16. DE DUIKER – in bruikleen

Het kunstwerk langs de Paul Orbanpromenade bestaat uit twee delen: een in arduin gekapt beeld dat een duiker voorstelt en twee cortenstaalen ringen die de steen omringen. Het arduinen beeld is vervaardigd door **Eric Bae-yens** en de twee ringen door **Martin Claeys**.

De kunstenaar: ERIC BAEYENS

Zoon van een beroepsmilitair, is afkomstig uit Lokeren, maar verblijft sinds zijn jeugd aan de kust. Hij houdt ervan om oude materialen te verwerken in eigen constructies. Verbluffend is zijn neus voor combineren van verschillende oude materialen zoals golfplaten, resten hout, metalen...om er een nieuwe dimensie aan te geven. Ook schilderijen, pentekeningen en nieuwe pc-technieken kunnen hem boeien.

17. DE ARK – in bruikleen

De Ark – eerste versie

De Ark – tweede versie

foto's: paul de coninck

De boot (kunst in het water van de keel) langs de Paul Orbanpromenade is een combinatie van hout en metalen.

De kunstenaar: ERIC BAEYENS

Monique Verhoonhove geboren in Appelterre en **Eric BAEYENS** in Lokeren, kwamen beiden op de wereld met een eigenzinnige voorliefde voor schoonheid en eenvoud. Eric verhuist op zevenjarige leeftijd naar Lombardsijde, Monique brengt vanaf haar zevende ieder jaar de schoolvakantie door aan de Westkust. Gedurende hun kinderjaren spelen ze in dezelfde duinen en zwemmen ze in hetzelfde stukje zee, zonder van elkaars bestaan te weten. Monique verhuist met het toeval mee naar Nieuwpoort en na 54 jaar komt de dag dat ze elkaar ontmoeten. Eric zit vol inspiratie en creëert wat in hem leeft, Monique zet zich in voor tekst en organisatie. In hun thuishaven Nieuwpoort draagt Eric tijdens de kerstperiode al meerdere jaren zijn lichtje bij. Dit jaar plaatste hij er op de markt een zuil van licht met een boodschap. (Deze zuil maakt deel uit van de tentoonstelling). Op de promenade langs de IJzermonding in Nieuwpoort staat zijn '**Ark van Eric**'.

Genieten,

*intens genieten van de zeebries
die strohoeden laat vliegen en haren leven geeft
Deze wind, die met zijn specifieke geur
levenslijnen doet weven
...wat een mooie taak...*

*Origineel, creatief en speels surfen op het ritme van Schoonheid
...doe het en kijk niet om...
Varen, demonen achterlatende draak voorop
vuurkracht in de steven
...pijl richting thuishaven...
De Ark van EricErlik, Umai, Ulgien, Tengri
Dat jij jouw weg mag vinden*

Tekst: MoVe

18. DE GOLVEN

Langs de linkeroever van de havengeul, in het grasperk naast de Paul Orbanpromenade, kort bij de IJzermonding, liggen sinds 2006 twee stalen beelden in cortenstaal die één geheel vormen en **De Golven** gedoopt werden

foto: friede lox

Het kunstwerk:

Dit kunstwerk van **Roland PATYN** (° Boom 1951) woonachtig te Nieuwpoort werd ontworpen en geselecteerd voor de tentoonstelling "Monumentale sculpturen" met als thema "De elementen", in 1999 georganiseerd door de gemeente Middelkerke. De stad Nieuwpoort kocht het in mei 2007 aan. Het stelt twee golven in staal voor waarvan de componenten, onderling verwisselbaar, tot een groot aantal vrije composities gevormd worden. Deze losse vormen weerspiegelen in hun samenspel de oneindige wendbaarheid en onderlinge beweeglijkheid van de zee.

Tekst: Friede Lox

De kunstenaar: ROLAND PATYN

Roland Patyn (° Boom 1951) studeerde beeldhouwen in de Stedelijke Kunstacademie te Oostende en volgde keramiekseminaries in Alden Biesen.

Hij begon bij de keramiek en is via allerlei materialen en technieken in 1994 terechtgekomen bij het gieten van brons, terwijl zijn grotere werk in koper en plaatstaal wordt vervaardigd. Hij is binnen de neo-constructivistische stroming te situeren en

heeft een voorkeur voor strakke geometrische vormen, het sober herleiden tot de essentie.

Typisch voor zijn werk is de combinatie van verschillende materialen, zoals keramiek met hout en metaal of metaal met arduin. Vaak komen bij hem koperen pinnen voor, die enerzijds een zekere agressiviteit oproepen en anderzijds een bindende functie hebben.

Roland Patyn streeft doorgaans naar een samen gebruik van verschillende materialen. Hij zoekt naar evenwicht door een gecontroleerde beweging, een combinatie van kracht en beheersing.

In ieder van zijn werken is het weggelaten detail de aanzet tot een gesprek met zichzelf via het plastische volume, een klein debat dat door de vormgeving naar evenwicht geleid wordt. De communicatie tussen positief en negatief is meer dan een woord. De beelden van **Roland Patyn** zijn...vorm geworden woorden.

Tekst: Friede Lox

19. PLUTO

foto: friede lox

foto: paul de coninck

Het kunstwerk

Dit keramisch beeld genaamd 'Pluto' van **Jan SMEKENS** stond model voor zijn Kunstwerk dat sinds 2004 nog steeds trouw vanop de dukdalf in de havengeul ter hoogte van de gebouwen van de Sea Scouts uitkijkt naar de verbaasde voorbijgangers.

De kunstenaar: JAN SMEKENS

Jan SMEKENS (°Gent 22 juli 1955) is afkomstig uit Gent. Hij volgde een artistieke opleiding in het regentaat Plastische Kunsten Gent in 1977, Atelier Schilderkunst St;-Lukas in 1978-1979, Stedelijke Academie Schilderkunst dagonderwijs in 1985-1986 met de volledige cyclus schilderkunst DKO Schilderkunst Oostende en kwam eerder toevallig terecht in Nieuwpoort. Nochtans leerde hij als jonge knaap Nieuwpoort kennen want samen met zijn familie bracht hij er jaarlijks de zomervakantie door.

Samen met zijn broers en zus leerde hij zeilen met een Caravelle en meteen was **Jan** voorgoed gebeten door de zeilmicrobe. Deze passie zou hem nooit meer loslaten en zou zijn leven later een nieuwe wending geven. Hij ging immers aan de slag bij Bloso waar hij als zeilinstructeur les geeft. Zelf is hij een verwoed zeiler en nam in het verleden deel aan verschillende internationale zeilwedstrijden. *‘Als jongeman heb ik met bootstop zowat de halve wereld afgereisd. Met diverse transats ben ik zelfs tot in de Caraïben geraakt. Tijdens deze reizen heb ik veel geleerd en vooral leren relativeren’.* **Jan** heeft steeds midden in de natuur gewoond en als een echt natuurmens zou hij beslist niet kunnen aarden in een drukke stad of villawijk. Hij kocht dan ook een woning langs de IJzer in het landelijke Ramskapelle die hij samen met zijn echtgenote Elisabeth helemaal heeft opgeknapt. Daar geniet hij van het prachtige polderlandschap dat hem ongeacht het seizoen blijft fascineren. *‘Onze woning bevindt zich op het zuidelijkste punt van Groot-Nieuwpoort en dit stukje land beschikt over een microbiotoop. De rustige, groene omgeving, ver weg van de toeristische drukte was een doorslaggevend argument om hier te komen wonen’*, aldus **Jan** die ook de smaak te pakken kreeg om zelf groenten te kweken. Jan studeerde af aan Sint-Lucas in Gent waar hij het diploma van regentaat plastische kunsten behaalde. Hij volgde ook een opleiding aan de Gentse Stedelijke kunst-academie en sinds 2001 volgt hij les aan de Stedelijke Academie van Oostende. Kunst en zeilsport behoren tot twee aparte werelden die allebei deel uitmaken van het leven van **Jan Smekens**. *‘Het zijn twee werelden die elkaar versterken. Schilderkunst is een weg om je ziel open te gooien. Zo’n tien jaar geleden ben ik opnieuw beginnen schilderen en dat doe ik vooral in de rustige wintermaanden’.* **Jan** omschrijft zichzelf als een ‘explosieve’ schilder: hij slaagt er immers in om in drie maanden tijd niet minder dan tien schilderijen te maken. Hij legt zich vooral toe op het schilderen van portretten waarmee hij de ziel van de mens tracht bloot te leggen. Daarnaast schildert hij ook marines, zeilboten en hij maakte enkele prachtige portretten van paarden. De dramatiek van de rauwe lucht en het grijze klimaat in onze regio blijven hem fascineren.

Nieuwpoort is een veelzijdige stad met een gevarieerd landschap dat voor veel kunstenaars een onuitputtelijke inspiratiebron vormt.

Een van die kunstenaars die door het ruige polderlandschap geïnspireerd wordt is onze creatieve stadsgenoot **Jan Smekens**.

Voor zijn recentste werken liet hij zich inspireren door het industriegebied van Duinkerke. *‘Een portret schilderen vertelt hoe je kijkt naar iemand en ik probeer telkens de persoon in kwestie weer te geven zoals hij echt is. Vooral de driehoek ogen-mond-neus vind ik heel belangrijk’* aldus **Jan** die ook veel belang hecht aan een goede techniek en een juiste compositie. **Jan** beschikt ondertussen over een indrukwekkend palmares met heel wat tentoonstellingen. Zo nam hij onlangs deel aan de Week Van de Amateurkunsten in de stadshalle en hij was ook één van de tien kunstenaars die in 2007 exposeerde met StrandArt. Dit was een initiatief van de dienst cultuur die uitpakte met een openluchtexpo op de strandcabines en een

binnenexpo in Centrum Ysara. Tempelbox, een werk van **Jan** is ook in Getij-Dingen, op het strand net op de grens van Nieuwpoort en Oostduinkerke, te zien. **Jan** is verder bijzonder trots op Water, Wind en Wandelen, een openluchttentoonstelling langs de Nieuwpoortse Havengeul. Hij was in 2004 immers de initiatiefnemer van deze unieke expositie die hij samen met de dienst cultuur, de Nieuwpoortse yacht-clubs en de Administratie Waterwegen en Zeewezen helemaal uitwerkte.

Water, Wind en Wandelen werd in 2004, 2006 en 2008 georganiseerd en deze drie edities werden bijzonder gesmaakt door het grote publiek. **Jan Smekens** pakte ook uit met het project Pathfinder E40-galerij in Nieuwpoort waarbij hij de vuile koker onder de autostrade kunstzinnig liet aankleden door collega-kunstenaars.

Onrustig en gedreven als hij is steekt **Jan Smekens** boordevol toekomstplannen maar veel wil hij daarover voorlopig nog niet loslaten.

Over een nieuwe editie van Water, Wind en Wandelen daarentegen wil hij wel een en ander kwijt. *'Ditmaal wil ik kunst en getij met elkaar laten versmelten. Schilderijen die bij hoog water al dan niet gedeeltelijk of volledig onder het zeewater komen te staan zouden door organismen zoals algen en zeepokken na verloop van tijd veranderen'*, aldus een vastberaden **Jan** die met een flinke dosis doorzettingsvermogen dit project hoopt te kunnen realiseren!

Bron: Nieuwpoort-digitaal.

20. RUIMTE VAN WATER EN WIND – in bruikleen

foto: paul de coninck

De boot (**kunst in het water van de keel**) langs de Paul Orbanpromenade is een combinatie van hout en metalen.

Het kunstwerk stelt het geraamte van de romp van een sloep op zijn zij voor. Het staat op twee bakstenen sokkels in het grasperk op de linkeroever van de havengeul te Nieuwpoort.

De kunstenaar: MARTINE HENNEBEL (°1952)

Wat **Martine Hennebel** creëert, is rustig en discreet, sereen in zekere mate, getuigend van metier en een reële bewogenheid. Ik had de indruk geconfronteerd te

worden met werk dat ik nog niet eerder had gezien, met een interpretatie die hoogst persoonlijk was. Vele sculpturen zijn duidelijk ontstaan uit een gevoel van emotie en toch blijft die emotie getemperd. Zij heeft de uitzonderlijke gave om een eenvoudig thema, een voor de hand liggend vormenpatroon, een vleugje mysterie te verlenen, iets ritueels bijna. Zodat vorm en gedachte eenzelfde ritme bezitten en iets fundamenteels, dat in het hart van de dingen ligt besloten, aan de oppervlakte verschijnt.

Bron: Hugo Brutin

Het gedicht is geschreven in witte letters op een zwarte metalen plaat. Deze is vastgehecht onder de tekst van de titel die uitgedrukt is uit een koperen plaat. Het geheel vormt een rechtopstaand rechthoekig stuk geplaatst in het grasperk vóór het kunstwerk.

Prins Mauritspark

21. MAURITS VAN NASSAU

foto: friede lox

Bij het binnenkomen van het Prins Mauritspark langs de Louismetweg word je verwelkomd door een driedelig bronzen standbeeld ontworpen door de kunstenaar Frank Neirynck.

Het kunstwerk

Het beeld werd door Z.E.E. Roëll, ambassadeur van het Koninkrijk der Nederlanden en ir. R. Crabbe, burgemeester van de stad Nieuwpoort op 1 juli 2000 officieel onthuld. Dit ter herinnering aan de Slag bij Nieuwpoort op 2 juli 1600. Deze opmer-

kelijke veldslag in Nieuwpoort en omgeving waarbij het onverwacht tot een confrontatie te velde kwam tussen het leger van Maurits van Nassau (Staatse) en het leger van aartshertog Albrecht (Paapse) werd door Maurits gewonnen. Dit gevecht zou achteraf de geschiedenis ingaan als de Slag bij Nieuwpoort. Het werd in het jaar 2000 te Nieuwpoort herdacht niet alleen met een tentoonstelling maar ook met dit blijvende beeldhouwwerk. Van toen af kreeg het voormalige *Keunepark* een meer eervolle benaming en werd het omgedoopt tot het *Prins Mauritspark*.

foto: paul de coninck

Het drie meter hoog bronzen standbeeld staat in een rond grasperk, op een strak geometrische arduinen sokkel, waarop ook de namen van het kunstwerk en van de kunstenaar in bronzen letters prijken. In het grasperk ligt de arduinen steen met de inhuldigingstekst.

Het beeld is klassiek uitgebouwd met als centrale figuur Prins Maurits, opperbevelhebber van het Staatse leger. Zijn houding is fier en vastberaden. Hij wordt licht asymmetrisch geflankeerd door twee andere figuren die, op hun beurt, een meer voorwaartse beweging maken en elk een symbolische betekenis hebben. Zij verpersoonlijken een volk dat strijdt voor een ideaal. De ene wijst met gestrekte arm naar 'ergens de juiste weg' die de leiders zouden moeten nemen, de andere houdt een vlag in de hand, symbool van waarden en principes.

De beeldhouwer, **Frank Neirynck**, wilde er bewust geen oorlogsmonument met wapenuitrusting van maken maar er toch een brok symboliek in leggen. Omdat hij niet het geweld van de veldslag wilde beklemtonen, maar wel het strategische inzicht en de politieke gevolgen, staat het beeld van Prins Maurits meer als symbool voor de wending in de geschiedenis dan voor een verheerlijking van de persoon. De prins zelf is getooid in harnas, zonder zwaard maar met een rol perkament in de hand. Het document verwijst naar het sluiten van het Drievoudig Verbond waarbij Engeland en Frankrijk de soevereiniteit van de Verenigde Provinciën hadden erkend. Het symboliseert kennis en wijsheid.

De kunstenaar: FRANK NEIRINCK

Frank NEIRYNCK (°Gent 15 september 1954) deed zijn hogere studies aan het SHIAS (Stedelijk Hoger Instituut voor Architectuur en Stedenbouw) te Gent. De jaren nadien was hij meestal werkzaam als binnenhuisdecorateur. Hij werd aangesproken voor het ontwerp en de uitvoering van het decors voor de animatiefilms in de studio van Raoul Servais. Zijn kennis van grafisch tekenaar kon hij verder ontplooien als freelance publiciteitsontwerper van industriële uitgaven en als illustrator van het leerboek ALEXANDER (Augmentatie LEXicon ANDERstaligen).

Vanaf de jaren '80 experimenteerde hij met verschillende materialen (steen, hout, marmer, ..) om zijn grafische ontwerpen in beeldende kunst om te toveren. Hij beantwoordde in 1994 de oproep van de Vereniging voor Cultuur en Toerisme van Oud-Heverlee om deel te nemen aan een tentoonstelling over "Kunst op het Water", een vrij originele manier om monumentale kunst aan te bieden aan het ruime publiek. Zijn kunstwerk "ENOLA GAY" kreeg dank zij het water van de vijvers, dank zij de bossen, en dank zij de prachtige omgeving van het Zoet Water, een bijkomende dimensie, een tweede natuur. Hij werd er beloond met een vierde plaats.

Hij maakte ook, i.s.m. Eric Baeyens, een monumentale muurschildering op het gebouw van de Bowling in Nieuwpoort-Bad, doch de kunstenaar had meer bekendheid verwacht. Naar aanleiding van de 400ste verjaardag van de Slag bij Nieuwpoort (2 juli 1600) schreef de stad Nieuwpoort in 1998 een wedstrijd uit voor het ontwerpen en uitvoeren van een werk over deze historische gebeurtenis. Van de dertien kunstenaars die hiervoor hun kandidatuur indienden door middel van een maquette in klei indienden, was hij de laureaat. Voor de realisatie van het monumentale bronzen beeld kreeg hij een budget van 800.000 BEF en ging hij te rade bij de kunstenaar **Irénée DURIEZ**. Eerst maakte hij een metalen constructie, dan gebruikte hij klei voor de vormgeving. Het monument werd, met verloren wastechiek, in de ateliers van Artcasting te Oudenaarde gegoten, waar ook de mallen 5 jaar bewaard bleven vooraleer ze te vernietigen.

Ter gelegenheid van de herdenking van de Slag bij Nieuwpoort uit 1600 werd op 1 juli 2000 het standbeeld "*Prins Maurits*" in aanwezigheid van de Nederlandse ambassadeur Roëll officieel onthuld. Het voormalige Keunepark werd tijdens de plechtigheid omgedoopt tot Prins Mauritspark.

Tekst en foto's: Friede Lox

22. TWEE LEEUWEN

foto's: paul de coninck

Deze twee beelden werden door Dhr. en Mevr. Ardies-Vyncke geschonken aan de stad Nieuwpoort. Ze staan in het Prins Mauritspark – ingang Louisweg.

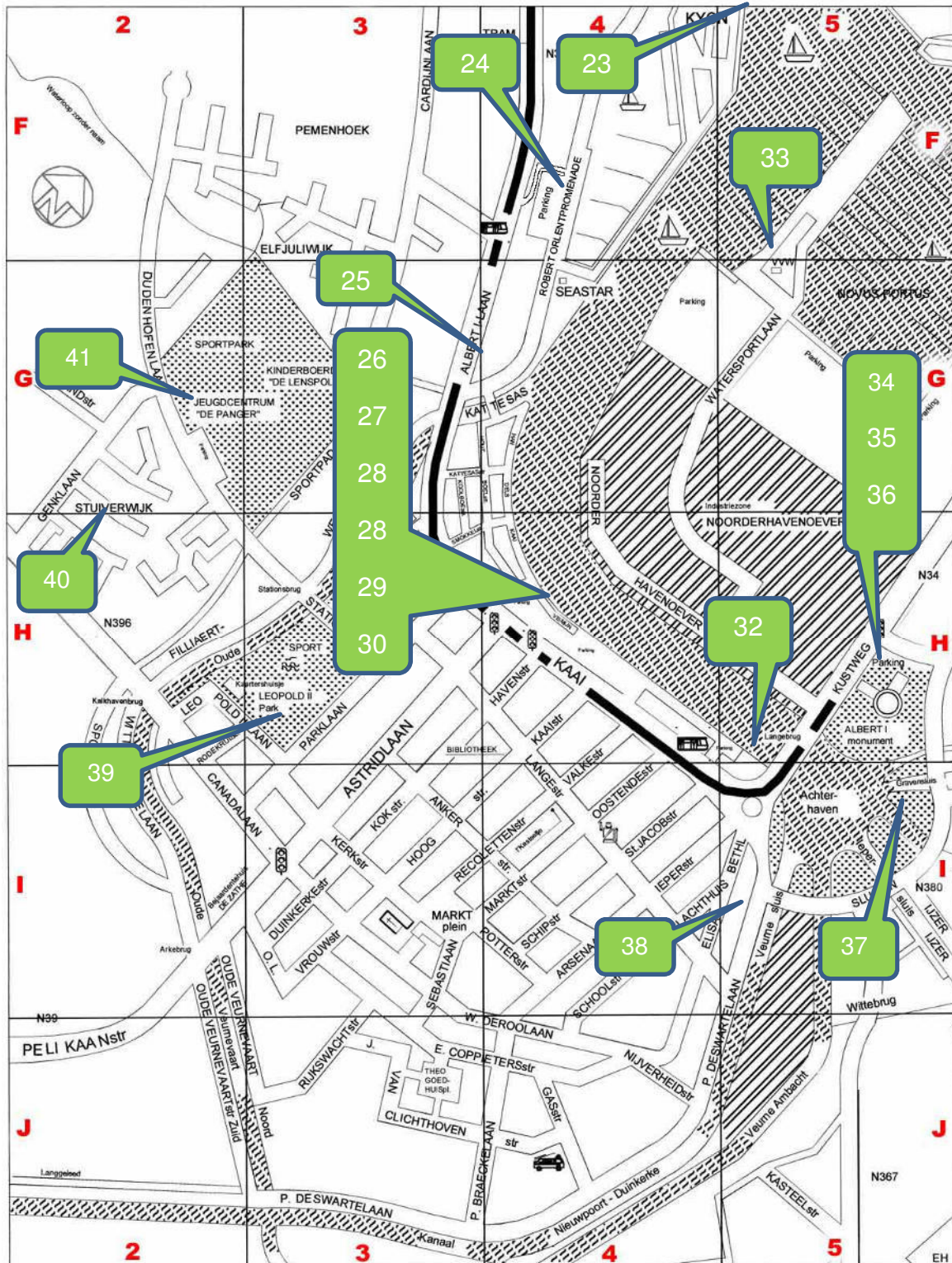
De **Fo-hond** is in de Chinese mythologie een Hond van de Boeddha, het is een mythisch dier in de vorm van een leeuw met gekrulde manen en een pluimstaart. De ingang van Boeddhistische tempels is vaak versierd met twee Fo-honden, de ene met zijn poot rustend op een bol, het boeddhistische juweel, de wijsheid, vertegenwoordigend, de andere spelend met zijn jong.

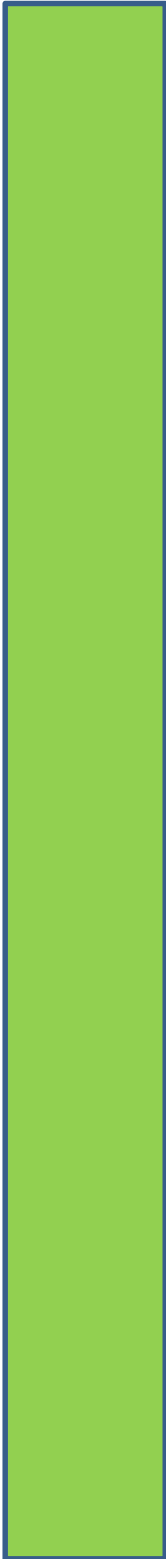
Men treft de Fo-hond ook aan op porselein en op onderscheidingen zoals de Vietnamese Orde van Khim Khanh.

BEELDHOUWWERKEN IN NIEUWPOORT

OP OPENBARE PLAATSEN

Vlotkom - Kattesas – Vismijn en Kaai – VVW Nieuwpoort – Omgeving Ganzepoot – Leopold II park – Stuiverwijk – Sportpark

Vlotkom

23. Le Vent Souffle où il Veut (*Daniël Büren*)

24. De Poolreiziger (*Freddy Cappon*)

Kattlesas

25. Vers (*Paul Snoek*)

Vismijn en Kaaiplein

26. De Wonderbare Visvangst (*Lodewijk Willaert*)

27. A.C.W. Aan de Vissers (*Michel Bollion*)

28. Ode aan de Visser (*Pierre-Paul Keters*)

29. De Kreeft (*Robert Van Lierde*)

30. Vissersechtpaar (*Koos Vander Kaaij*)

31. Vissersmonument (*Pierre de Soete*)

32. Nieuwpoort ontmoet de Wereld

VVW Nieuwpoort

33. Recht door Zee (*Fernand Vanderplancke*)

Omgeving Ganzepoot

34. Brits Monument (*Charles Sargeant Jagger*)

35. Ruitersstandbeeld Albert I (*Karel Aubroeck*)

36. Albert I-monument (*Karel Aubroeck*)

37. IJzergedenkteken (*Pieter-Jan Braecke*)

38. Buste Hendrik Geeraert (*Pieter-Jan Braecke*)

Leopold II park

39. Engelenfiguur (*Pieter-Jan Braecke*)

Stuiverwijk

40. Het Gezin (*Fernand Vanderplancke*)

Sportpark

41. De Ontmoeting (*Fernand Vanderplancke*)

23. LE VENT SOUFFLE OU IL VEUT

foto: friede lox

Het kunstwerk

Op 8 april 2011 werd het kunstwerk 'Le vent souffle où il veut' van de Franse kunstenaar **Daniel Buren** op de Kromme Hoek ingeplant. Vanaf dan kan iedereen van het unieke en kleurrijke uitzicht genieten: wandelaars en fietsers langs de havengeul en op de Kromme hoek, maar ook de bemanning van de boten die in en uit de geul varen. Wie tussen de masten wandelt, krijgt een heel ander zicht op het werk. Het imposante kunstwerk bestaande uit honderd vlaggenmasten met daaraan evenveel windhanen was een van de blikvangers van Beaufort03 en prijkte toen op het strand van De Haan. Met dit werk wilde **Buren** een bos creëren waarin kinderen kunnen spelen en wandelaars vertoeven. Hij koos voor tien verschillende kleuren uit het RAL-spectrum en liet deze in alfabetische volgorde aan de masten monteren: donkerblauw over paarsachtig rood naar weidegroen. Alle kunstwerken van **Daniel Buren** zijn zogenaamde in-situ werken: ze komen tot stand als reactie op of in relatie met hun omgeving. Het werk 'Le vent souffle où il veut' komt enkel tot zijn recht in de buitenlucht, de windhanen komen tot leven in de wind, het bos kan enkel buiten ingeplant worden.

De kunstenaar: DANIEL BUREN

Daniel Buren studeerde in 1960 af aan de École des Métiers d'Art. (Paris). In 1966 vormde hij samen met Olivier Mosset, Michel Parmentier en Niele Toroni de kuns-

tenaarsgroep BMPT. Zij presenteerden een gezamenlijke expositie op de Biënnale de Paris in 1967.

Sinds de 1970er jaren ging hij exposeren in Europa, Amerika en Japan. In 1986, toen François Mitterrand president werd, bereikte hij als leidend kunstenaar status na een omstreden werk in het Parijse Palais Royal. Datzelfde jaar vertegenwoordigde hij Frankrijk op de Biënnale van Venetië en won daar de befaamde Gouden Leeuw.

Büren werd in 2007 bekroond met de Japanse Praemium Imperiale, door velen vergeleken met een Nobelprijs. Hij was een van de vijf kunstenaars in de shortlist voor het Angel of the South-project

Daniel Büren wordt vaak aangeduid als 'de streep - vent'. Zijn strepen worden wereldwijd weergegeven in privéwoningen, openbare gebouwen en musea. Hij begon door de oprichting van honderden gestreepte affiches rond Parijs en later in meer dan 100 metrostations.

Kenmerkend zijn regelmatige, contrasterende grote strepen en de integratie van het visuele oppervlak in een architectonische ruimte, voornamelijk in doorgaans historische, baanbrekende architectuur.

Zijn voornaamste bezorgdheid is de 'plaats van productie', "als een manier van presenteren van kunst" (het proces van 'maken' in plaats van bijvoorbeeld mimesis of niet de vertegenwoordiging van iets, maar het kunstwerk zelf). Het werk als specifieke installatie in site, met een relatie tot haar omgeving.

24. DE POOLREIZIGER

Kunstwerk 6 meter hoog en 3 meter breed, is gemaakt in cortenstaal. De pilaren strekken zich hoog uit en met de poolcirkels vormen ze een cirkelboog of Arc. Het staat sinds 2007 aan de Vlotkom.

De kunstenaar: FREDDY CAPPON

Freddy CAPPON kreeg als opdracht een werk te maken rond Dixie Dansercoer, de Nieuwpoortse poolreiziger, omdat hij vertrok uit Nieuwpoort richting Antarctica met de Euronav Belgica. Het werk symboliseert de eenzaamheid, het alleen zijn en de uitgestrektheid van het heelal.

De ingebeelde weg die Dixie doorkruist met zijn ski's, alleen met zijn gedachten en gevoelens, strekt zich uit richting hemel.

Het beeldhouwwerk staat op een dukdalf, ode aan Nieuwpoort.

Kattlesas

25. VERS

Het kunstwerk

Het plaket met de versregels '**Hier op de grens tussen land en zee, waar de wind ploegt in de akkers van het water**' is een eerbetoon aan wijlen mevrouw Marie-Jeanne Moortgat-Keukelinck, die van 1973 tot 1991 als voorzitter van de plaatselijke cultuurraad het gezicht van het Nieuwpoortse cultureel bestel was. Zij was bovendien de drijvende kracht achter de werkgroep literatuur.

Naar aanleiding van de onthulling van een infobord (*verdwenen in 2014*) bij het plaket op 7/11/2006 werd er door Toon Hillewaere een Paul-Snoekwandeling georganiseerd langs de promenade. In Nieuwpoort-Bad was op de reling een gedicht aangebracht (later "gevandaliseerd") en tijdens die wandeling werd af en toe halt gehouden en hebben leden van de afdeling Woord van de Veurnse muziekschool een gedicht voorgedragen. Op het einde werden de versregels (in Cortenstaal uitgesneden door een firma die gespecialiseerd is in het maken van deze letters) onthuld met een kleine plechtigheid. Op die manier kreeg de blote betonnen gevel van dat gebouwtje een poëtische camouflage.

De kunstenaar: EDMOND SCHIETEKAT

Paul Snoek werd als **Edmond SCHIETEKAT** geboren december 1933 te Sint-Niklaas. Zijn vader was textielfabrikant. Zijn moeder heette Paula Snoeck, vandaar zijn pseudoniemkeuze. Zijn middelbare studies deed hij aan het Sint-Lievens college te Antwerpen en aan het Sint-Jozef Klein Seminarie te Sint-Niklaas. Hier had hij Anton Van Wilderode als leraar letterkunde. Hij volgde nog enige tijd rechten en filologie aan de universiteit te Gent. In 1955 stichtte hij samen met Hugues C. Pernath het avant-gardetijdschrift "Gard Sivik". Na zijn legerdienst in Duitsland (1956-57) besloot hij fulltime kunstenaar te worden, doch hij gaf dit besluit vlug op. Hij trad dan maar in dienst van de familiale textielfabriek en bezocht als handelsreiziger verschillende landen. In 1963 stichtte hij een eigen import- en exportfirma van Japanse bedrukte zijde. Daarna werd hij verkoopdirecteur in een paalfunderingsbedrijf. Ondertussen was hij in 1961 gehuwd met Mylène. Zij kregen drie kinderen. Paul Snoek was redactielid van het "Nieuw Vlaams Tijdschrift". In zijn vrije tijd was hij verzamelaar van antiek en amateur motorcrosser. Hij was zeer bevriend met Gaston Burssens. Met zijn aanvankelijk dichtwerk stond Paul Snoek dicht bij de experimentelen zoals blijkt uit zijn eerste bundels "Archipel" (1954) en "Noodbrug" (1955). Later werk kan gekenschetst worden als parlando-poëzie. De bundel "De heilige gedichten" (1959) getuigt van een cynisch surrealisme dat soms doet denken aan de grotesken van Paul van Ostaijen. In zijn latere rijpere poëzie (o.a. "De zwarte muze" uit 1967) komt een meeslepende virtuoze beeldentaal tot uiting, tegelijkertijd barok en modern. Ook zijn proza is van experimentele aard en geeft meermaals een beeld van zijn wilde jaren (zie "Soldatenleven" uit 1961 en "Een hondsdolle tijd" uit 1971). Zijn werk werd meermaals bekroond, zo o.a. in 1963 met de Ark-Prijs van het Vrije Woord en in 1968 met de Driejaarlijkse Staatsprijs voor Poëzie. Hij schreef ook onder het pseudoniem **Edmond Schietekat**. De dichter, wiens echte naam **Edmond Schietekat** was, heeft een tweetal jaar in de Nieuwpoortse SIMLI-wijk gewoond vooraleer hij naar de Middelkerkse deelgemeente Slijpe verhuisde. Het is precies een kwarteeuw geleden dat Paul Snoek, het *enfant terrible* van de Vlaamse poëzie, bij een auto-ongeval te Tielt op 19 oktober 1981 om het leven kwam.

Vismijn en Kaaiplein

26. DE WONDERBARE VISVANGST

foto: paul de coninck

Deze bas-reliëf is terug te vinden op de zijgevel van de uurwerktoren van de vismijn.

De kunstenaar : LODEWIJK WILLAERT

Lodewijk Willaert werd geboren te Nieuwpoort op 20/09/1906. Hij is de broer van Jaak Willaert - 1905 (beeldhouwersgast) en Angele Willaert - 1902 - later echtgenote van burgemeester Floribert Gheeraert. Hij woonde in de Potterstraat

nr. 6. Gaat als jonge knaap in de leer bij houtsnijder Devry, kerkmeubelmaker te Nieuwpoort. Sluit vriendschap met Gustaaf Buffel en Cyriel Verschaeve.

Dankzij een aanbeveling van Verschaeve komt Willaert werken in het atelier van Julius Lagae in Brussel. Volgt daarna lessen bij de Franse beeldhouwer Antoine Bourdelle.

Zelfstandig beeldhouwer.

Vestigt zich na zijn huwelijk in Moeskroen. Maakt er een bronzen buste van Karel Cogghe, maar het stadsbestuur van Moeskroen weigert het in het park te plaatsen.

Na de oorlog werd hij geïnterneerd in St. Kruis. Als gunstmaatregel mag hij een gedenkteken beeldhouwen ter ere van de slachtoffers van het luchtwezen. Het werk krijgt een plaats in de gang van het vliegplein te Raversijde. In dezelfde periode maakt hij ook de gebeeldhouwde ingangspoort van de luchtmachtbasis in Koksijde.

Vestigt zich in Gistel.

Maakt er het beeld voor het Eugene van Oye monument.

Een plaasteren herinneringsplaket van zijn hand wordt geschonken aan diegenen die een gift gedaan hebben voor het monument.

In 1957 maakt hij het bas-reliëf ter ere van de 'Wonderbare visvangst'. Dit keramisch kunstwerk bevindt zich op de uurwerktoren onder het plat dak en van de vismijn.

Het verhaal:

In de bar koude winter van 1943, toen de bevolking bij ons door voedseltekort op sterven na dood was, blokletterde de krant Het Volk van 1 maart 1943: "Haringmirakel helpt Belgen door de winter" en rapporteerde over de miljoenen kg.

vette haring die in reusachtige scholen voor de Nieuwpoortse haven strandden. Zomaar 37.8350 ton haring werd in mei 1943 aangevoerd en in 1944 22.710 ton. Men kon dan ook spreken van een echte wonderbare visvangst, een “gave Gods” die in de haven werd binnengebracht. Was er in het algemeen een schaarste aan voedingsmiddelen, de haring is in onze stad vier jaar lang, omzeggens bestendig, door het gros van de mensen, kunnen bemachtigd worden.

De miraculeuze haringvangst, die haar tol op zee eiste, had dan aan land de honger van vele honderdduizenden gestild.

Tekst : Luc Filliaert

La ‘Petite histoire’ verteld door Valère Questier

Anno 1943

De hedendaagse kaai tot voorbij de Oude Jachthaven was volledig afgezet met pinnetjesdraad en met controle aan de ingang. De Oude Jachthaven – de barquadaire – was voorzien van sasdeuren, zodat er altijd water genoeg was voor de vissersboten want dat was toen de vissershaven (huidige Vlotkom). Naast de kaai was er een spoorangeerstation. De ‘verse’ haring werd van uit de korven in de kolentenders gegoten. Zo vertrok de goederentrein naar Nieuwpoort waar hij aan de kaai (waar nu de vismijn is) kon rangeren om te lossen en eventueel te laden. Nadien vertrok de goederentrein voorzien van haring bestemd voor het binnenland en Duitsland. (ik vraag mij af hoe die haring er uit zag en rook toen hij ter bestemming kwam). Het gebeurde dikwijls dat er alarm was en dan bleef de trein staan, met de haring in de zon!!!

Valère - toen een knaap van 9 jaar- heeft het gebeuren van de ‘wonderbare visvangst’ beleefd. Hij moest, zoals vele kinderen uit een kroostrijk gezin, rennen naar de vismijn, kruipen onder de prikkeldraad en de meegebrachte zakken (ook broekzakken) vullen met haring die her en der naast de korven lag. De Nieuwpoortse bevolking at veel gratis haring.

27. A.C.W. AAN DE VISSERS

foto: paul de coninck

Het kunstwerk - bas-reliëf ACW aan de vissers – vismijn (hoofdingang)

Het werk werd gerealiseerd in de steenbakkerij te Nieuwpoort en bestaat uit 20 faience tegels.

De kunstenaar: MICHEL (RIK) BOLLION

Michel (Rik) Bollion (Nieuwpoort, 1925-1997) was een Belgisch kunstschilder, tekenaar en keramist.

Rik Bollion groeide op in Nieuwpoort. Hij volgde er de Rijksmiddelbare jongensschool en kreeg in avondlessen kunstonderricht van Emile Ollevier aan de Nieuwpoortse tekenschool. Van beroep werd hij technisch tekenaar. In de lokale steenbakkerij werkte hij als decorateur van ceramische voorwerpen (asbakken, schotels, siervazen, siertegels, tegeltableaus, kleine figuratieve bas-reliëfs).

In zijn geschilderde en getekende oeuvre is de Nieuwpoortse haven prominent aanwezig, naast een aantal portretten. In 1946 ontwierp hij een postzegel van 3,50 fr., voor Belgisch-Congo met daarop de voorstelling van een sculptuur van een knielende maskerfiguur.

Voor een Lourdesgrot bij het bos van Houthulst ontwierp hij de keramieken basreliëfs voor de kapelletjes van de ommegang rond de grot.

In 2010 organiseerde de Stedelijke Bibliotheek Nieuwpoort een kleine tentoonstelling.

Tekst: Friede Lox

28. ODE AAN DE VISSERS

Het kunstwerk hangt tegen de binnenmuur van de verkoopzaal van de vismijn,.

De kunstenaar: PIERRE-PAUL KETERS

Pierre-Paul KETERS (°1932) woont in de Klinieklaan 6 te Veurne.

Hij was leraar lastechnieken aan het Vrij Technisch Instituut te Veurne.

Hij begon met sculpteren in de jaren zestig van de vorige eeuw.

Hij zag in het atelier in het VTI grillige vormen van onbruikbare stukken metaal in de hoek liggen.

Hij zag meer dan oud en waardeloos ijzer, als kunstenaar zag hij vormen.

Zijn geest, zijn fantasie, zijn creativiteit werd plots aangewakkerd.

De uiteindelijke vormgeving van zijn werken zijn vaak realistisch, maar vaak ook zeer decoratief.

Humor en symboliek spelen een grote rol in zijn werken.

Hij ontwierp de vissersboot (ode aan de vissers – stedelijke vismijn te Nieuwpoort)

Hij maakte onder meer een boeteling en een groot spinnenweb die aan zijn huis te zien zijn.

Aan de Kaai (te Veurne), bij het gebouw van het OCMW, maakte hij de lassculptuur "Helpende handen".

Voor de Ghesellen van de Kastelnij maakt hij elk jaar de trofee voor de culturele laureaat.

In 2012 was dat het mout en brouwhuis de Snoek, dit jaar (2013) is het Navigo.

Vroegere winnaars waren VVV Lo-Reninge, Duinenabdij, Fugato de Furnis, Delvaux-museum.

De maquette van de trapgevels van de Veurnse markt met de boetelingen die in het stadhuis van Veurne te zien is, is ook door hem gemaakt.

Tekst : Johan Den Baes

29. DE KREEFT

foto: friede lox

Dit lassculptuur **De Kreeft** hangt tegen de binnenmuur op het eerste verdiep van de vismijn en werd geschonken aan de stad Nieuwpoort - door Robert Van Lierde, burgemeester van Ursel van 1953 tot 1961.

Hij was reeds de derde generatie die actief was in de politiek van Ursel. Zijn zoon

Renaat Van Lierde is vandaag als vierde generatie op rij actief in de gemeentepolitiek.

30. VISSERSECHTPAAR

foto's: paul de coninck

Dit werk staat in de vismijn (zaal Verbanck)

Het kunstwerk

Ko Coulier maakte als IJslandvaarder 8 reizen naar de rijke IJs-

landse visgronden. Samen met zijn vrouw - Reintje Becu – worden ze vereeuwigd in het gereconstrueerde vissershuisje dat tot de jaren 1960 op de Kaai stond. Nadien verhuisde het huisje naar de zaal Verbanck in de stedelijke vismijn.

De kunstenaar: KOOS VANDER KAAIJ

Kunstenaar **Koos Vander Kaaij** boetseerde de hoofden van het echtpaar met de klei van de streek. Ze werden dan gebakken in de Steenbakkerij te Nieuwpoort.

Hij studeerde aan de academie in Haarlem en van 1921 tot 1924 privé bij Hans Schwegerie in München privé. Hij werkte daar bij de Haarlemse beeldhouwer Vreugde. **Vander Kaay** verlegde zijn activiteiten naar Vlaanderen: eerst in Kortrijk en vervolgens in Nieuwpoort (waar hij in 1954 de Kunstkring Wassend Getij oprichtte), De Haan en Knokke (waar hij een galerie openhield) en tenslotte rond 1972 naar Brugge.

31. VISSERSMONUMENT

foto: friede lox

Dit bronzen beeld staat sinds 1958 op het Kaaiplein. Het werd gerestaureerd en verplaatst in 2003 ter gelegenheid van de aanleg van het nieuwe Kaaiplein

Het kunstwerk

Het **vissersmonument** is een karaktervol beeld en een moment van stilte voor alle op zee omgekomen Belgische vissers. Het werd gerestaureerd en herplaatst.

Vijfennegentig namen van Nieuwpoortse vissers die met een vissersvaartuig of met een vaartuig van een andere vloot hebben gevaren werden gebeiteld in een

arduinen gedenksteen die men in de vloer van het Kaaiplein metste vóór het vissersmonument. Elk jaar op Sinksenmaandag vindt een herdenking met bloemenhulde plaats. De oudste visser, Achiel Lenaers, is op zee gebleven op 18 april 1906. Patrick Geryl, is sinds 14 december 2005, de jongste.

De kunstenaar: beeldhouwer PIERRE DE SOETE (° 1886 - + 1948)

Geboren in Sint-Jans-Molenbeek en overleden in Brussel. Pierre was op twaalfjarige leeftijd wees. Hij volgt de cursus schetsen aan de Academie van Molenbeek en werkte als leerjongen in de Compagnie de Bronzes in Brussel waar hij in contact kwam met Jef Lambeaux (1852-1908) en Constantin Meunier (1831-1905). Daarna volgde hij de cursus modelleren. **Pierre de Soete** wijdde zich volledig aan de beeldhouwkunst. Hij werkte mee aan het beeldhouwwerk van de vlak na de Eerste Wereldoorlog met Amerikaans sponsorgeld opgerichte Universiteitsbibliotheek aan het Ladeuzeplein en schreef in januari 1928 in Le Soir een 'vlammend' artikel over de Duitse vernielingen in Leuven onder de titel "Louvain et Locarno". Hij hield zich voornamelijk bezig met publieke bestellingen en grafmonumenten. Pierre realiseerde onderwerpen zoals daar zijn : moederschap, dans, sport en andere.

32. NIEUWPOORT ONTMOET DE WERELD

foto's: friede lox

Naar een ontwerp van F. Populiere en E. Verdonck.

“Nieuwpoort en zijn zustersteden spreken de universele taal van de vriendschap, over alle politieke, culturele en taalgrenzen heen.

Op zaterdag 11 juni 2011 werd de creatie '**Nieuwpoort**

ontmoet de wereld' plechtig onthuld. Het gaat om een stalen constructie die de verbodering tussen Nieuwpoort en zijn zes jumelagesteden – Nieuwpoort a/d Lek (NL) – Durbuy (BE) – Plettenberg Bay (ZA) - Genk (BE) – Dudenhofen (DE) – Ayacucho (PE) - in de kijker zet. Het is een constructie met wegwijzers die naar de verschillende jumelagesteden wijzen en die kriskras door elkaar staan. De constructie wordt geplaatst op het

Kaaiplein, nabij de Lange-brug aan de fietsers- en voetgangers-passerellen.

VVW - Nieuwpoort

33. RECHT DOOR ZEE

foto: paul de coninck

De beeldhouwer van dit werk is **FERNAND VANDERPLANCKE**

Het staat opgesteld aan het clubhuis van VVW-Nieuwpoort (Novus Portus).

Omgeving Ganzepoot

34. BRITS MONUMENT

foto's: paul de coninck

Het kunstwerk

Drie leeuwen houden de wacht bij **Het Brits gedenkteken – British Memorial to the Missing**, een achtkantig witstenen zuil met twaalf bronzen tafels. Daarop staan 566 namen van Britse vermisten gedurende de operaties bij Antwerpen, begin oktober 1914, en aan de Belgische kust, vooral in juli 1917. Het smetteloze onderhoud

gebeurt door de Britse Commonwealth War Graves Commission

Dit monument in Euville-steen (kalksteen uit het Département de la Meuse, Frankrijk), ontworpen door W.B. Binnie met beeldhouwwerk van Charles Sergeant JAGGER, werd onthuld op 23 juni 1928, in aanwezigheid van generaal Mac Donogh en eerste minister H. Jaspar. Het werd opgericht op initiatief van de 'Commonwealth War Graves Commission' (C.W.G.C.), de Britse instantie die o.m. instaat voor het onderhoud van de Britse

militaire begraafplaatsen. De C.W.G.C. is eveneens initiatiefnemer geweest voor 14 'memorials to the missing', waarop de namen van de vermisten van een hele frontzone zouden worden gegraveerd.

Voor de leper- en Wijtschateboog, betreft het vier 'memorials', nl. de Menenpoort in Ieper, het Tyne Cot Memorial en de twee 'New Zealand Memorials to the Missing': op Buttes New British Cemetery en Messines Ridge British Cemetery. Iets meer ten zuiden, net over de taalgrens, ligt het Memorial van Ploegsteert. Helemaal in het noorden van de Westhoek tenslotte worden 548 Britten herdacht op dit gedenkteken in Nieuwpoort. Zij behoorden hoofdzakelijk tot de 'Royal Naval Division' en stierven bij de poging Antwerpen te houden in oktober 1914. Het merendeel stierf in 1917. Het was immers pas in juni 1917 dat de Commonwealth-troepen naar deze regio terugkeerden, wanneer het 'XVth Corps' de Franse troepen in de sector van de kust tot Sint-Joris aflosten. Vooral in juli ging het er hevig aan toe. In november 1917 werden ze opnieuw door Fransen afgelost.

Dit gedenkteken werd als monument beschermd bij Ministerieel Besluit van 17 december 1999 door opname in het dossier van de "Ganzepoot" en oorlogsmonumenten, omwille van het algemeen belang gevormd door de esthetische, historische en socio-culturele waarde.

William Bryce Binnie FRIBA (°1885/1886 – +?) was een Schots architect. Binnie studeerde aan de Academie te Glasgow, waar hij een Gouden Medaille verwierf en vertoefde een jaar in Italië op schoolreis. In 1910 vertrok hij naar New York om te werken bij Warren & Wetmore, waar hij tussen andere buildings werkte aan sommige details van het interieur van het Grand Central Station werkte. In 1913 keerde hij terug naar Groot-Brittannië om er te werken als tekenaar onder leiding van Leonard Martin.

Binnie diende in het leger gedurende de Eerste Wereldoorlog, uiteindelijk bereikte hij de rang van majoor. Na de oorlog, bekleedde hij een positie aan de "Imperial War Graves Commission", veel tijd bestedend in Frankrijk en België om er gedenktekens te ontwerpen, inclusief dit te Nieuwpoort in West-Vlaanderen. Hij werd toegelaten tot RIBA in 1919 als een vertegenwoordiger, en werd een gelijke in 1925. In 1927 richtte hij een praktijk op met Claude Ferrier in Westminster en samen werkten deze twee aan flatgebouwen waaronder: - 81 New Bond Street - Extension to the National

Temperance Hospital (now part of University College Hospital), London. - The West and East Stands of Arsenal Stadium, Highbury, London (1932 & 1936 respectively)
Na de dood van Ferrier in 1935 runde hij alleen deze praktijk.

De kunstenaar: CHARLES SARGEANT JAGGER

C.S.JAGGER was de zoon van een koolmijnmanager, en kreeg zijn opleiding aan de Sheffield Royal Grammar School. Op 14-jarige leeftijd werd hij leerjongen graveur in metaal bij het bedrijf Mappin and Webb te Sheffield.

Hij studeerde aan de Sheffield Kunstschool vooraleer te verhuizen naar Londen om er beeldhouwen te studeren aan de Royal College of Art (1908-1911) en bij Edouard Lanteri. **Jagger** werkte als de assistent van Lanteri, en ook als docent in modelleren aan de Lambeth School of Art worked as Lanteri's assistant. Hij had als vrienden William Reid Dick en William McMillan. Zijn vroegste werk behandelde klassieke en literaire thema's en waren beïnvloed door de "New Sculpture" beweging geconcentreerd op de middeleeuwse geest en op oppervlakkige eigenschappen. Zijn werk als student gaf hem de mogelijkheid om verschillende maanden een reis te maken naar Rome en Venetië. In 1914 won hij de Britse Prijs van Rome.

Zijn werk als beeldhouwer:

De stijl van **Jagger's** werk, voornamelijk zijn beelden van soldaten, leunde aan bij het realisme. In die tijd was echter idealisme en modernisme in het beeldhouwen de mode, maar de figuren van **Jagger** waren hoekig en zoals "arbeiders". Het gaf hem een reputatie als realistisch beeldhouwer. Ook al was **Jagger** gekend als beeldhouwer van veelsoortige monumenten, toch zal hij vooral in herinnering blijven door zijn oorlogsmonumenten.

Zijn bekendste werk is het "Royal Artillery Memorial" (1921-25) in Hyde Park Corner te Londen. **CHARLES SARGEANT JAGGER** stierf plotseling op 16 november 1934 aan een longontsteking.

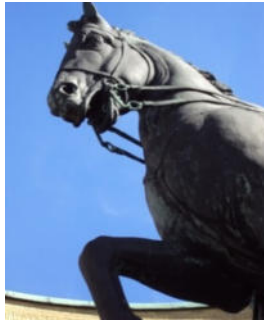
Bron: britanica, vertaling Paul de coninck

35. RUITERSTANDBEELD ALBERT I

foto's: paul de coninck

Het bronzen ruitersstandbeeld van de 'Koning-Soldaat' in het midden van de zuilenkring is vier meter hoog en staat op een voetstuk van vier meter. Het beeld is een werk van **Karel AUBROECK** die ook de beelden van de eerste IJzertoren maakte die nu aan de hoeken van de Paxpoort van de IJzertoren staan. Met zijn ontwerp kreeg hij 10 stemmen op 13 in de beoordelingscommissie. Het beeld werd eerst in klei ontworpen, daarna werd het ontwerp in een gipsvorm overgebracht waarin het brons gegoten werd. De opdracht gevende commissie oordeelde dat **Karel**

Aubroeck te weinig het militaire aspect belichtte: de beeldhouwer had de gezagtekens beperkt tot een kenteken op de kraag en het hoofd van de koning droeg geen helm. Na heel wat discussies werd het koninklijk hof geraadpleegd en **Aubroeck** haalde zijn slag thuis.

Bron: Luk De Ryck en Christel Mertens "Karel Aubroeck, een monument in de Vlaamse beeldhouwkunst" in het jaarboek 1983 van het gemeentemuseum Temse

De kunstenaar: KAREL AUBROECK

Karel AUBROECK (1884-1986) behoort tot de belangrijkste Vlaamse beeldhouwers van de 20e eeuw.

Aubroeck kreeg zijn opleiding aan de Academie van Temse. Hij volgde in Mechelen een opleiding tot houtsnijder. Tijdens de Eerste Wereldoorlog verbleef hij aan het front. Na 1918 studeert hij verder aan de Academie van Mechelen.

In 1924 liet hij voor zichzelf in Temse de woning "De Uil" bouwen in art deco. In de jaren '30 werd de woning met een atelier en galerij uitgebreid. Hij bleef er wonen tot aan zijn dood in 1986. De bijhorende tuin werd in 2002 in opdracht van de huidige eigenaars door de bekende bloembinder Daniël Ost heraangelegd.

Werk:

Aubroeck werkte vooral in expressionistische stijl, gekenmerkt door een gesloten karakter. Naast beeldhouwen schilderde hij ook. Hij nam van 1922 tot 1968 deel aan de tentoonstellingen van de Wase Kunstkring en aan vier Biënnales in het Middelheim museum. Daarnaast was hij ook voorzitter van de Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten.

Werk van hem bevindt zich onder meer in de musea van Antwerpen en Sint-Niklaas.

Bron: wikipedia

36. ALBERT I-MONUMENT

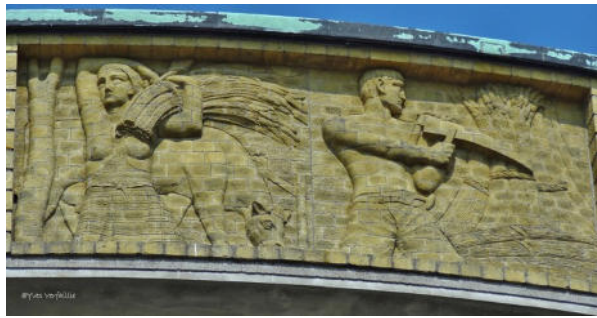

foto's: paul de coninck

Het Koning Albert I-monument werd opgericht op initiatief en met de steun van de Nationale Oudstrijdersvereniging van de Eerste Wereldoorlog. Het werd ontworpen door architect **Juliaan de RIDDER**. Op 7 augustus 1937 werd de eerste steen gelegd (witte natuursteen aangebracht aan de binnenzijde van het toegangsgebouw) en op 24 juli 1938

werd het door bisschop Lamiroy ingewijd en door koningin Elisabeth, koning Leopold II en de prinsen Karel, Josephine-Charlotte en Boudewijn ingehuldigd.

Het monument zelf is cirkelvormig en heeft een doorsnede van 32 meter. Tien dubbel blokvormige zuilen dragen, 20 meter hoog, een ringbalk van 100 meter omtrek. Daarop ligt een wandelgang met oriëntatiegegevens in koperen platen. De rondgang is bereikbaar via een wenteltrap en een liftkooi. Van op de gaanderij heeft men een mooi uitzicht op de kustlijn met zijn brede stranden en het achterliggende polderlandschap. Het monument is afgewerkt met in- en uitspringende baksteen,

gebakken uit klei van de frontstreek. Op de binnenzijde van de zuilen en de rondgang staan in dat metselwerk de namen aangegeven van de plaatsen waar de klei voor de baksteen werd gedolven en waar de slag werd geleverd. Centraal staat het bronzen ruitersstandbeeld van Koning-Ridder Albert I. Het is gemaakt door beeldhouwer **Karel AUBROECK** uit Temse, die ook voor de IJzertoren in Diksmuide beelden maakte. Het ruitersbeeld is 4 meter hoog en staat op een voetstuk van eveneens 4 meter. Aubroeck kapte ook de 10 bakstenen bas-reliëfs op de buitenzijde van de ringkroon waarop allegorische voorstellingen van een reeks ambachten en beroepen staan. Vooraan staat in reliëf de woorden “**Alberto Regi**”.

Op de buitenzijde van de rondgang tegen het trappenhuis is in metselwerk de vergulde letter “A” met daarboven een kroon aangebracht. Aan de binnenkant van de ringkroon staan twee gedichten in gouden letters, een Nederlandstalig van August van Cauwelaert, een Franstalig van Maurice Gauchez.

Het was ook de bedoeling de figuur van koningin Elisabeth bij het monument te betrekken. Zij werd geëerd voor haar verdienstelijk werk.

Karel Aubroeck trachtte dit zo goed mogelijk weer te geven in een bakstenen fragment dat op het einde van WO II bij de aftocht van de Duitsers door een bom werd vernield. Tegen de muur van het trappengebouw heeft men nadien een rechthoekige bronzen reliëfplaat gehangen met de voorstelling van Koningin Elisabeth die een gewonde soldaat verzorgt met daaronder een gedenkplaat. Oorlogsomstandigheden en ouderdomsverschijnselen waren de oorzaak van een ernstige aftakeling van het monument. Na de overname heeft de Belgische Staat in 1974 het monument gerestaureerd en in 2001 gebeurde dit door toedoen en onder leiding van de Regie der gebouwen.

houden.

Vanaf 1945 kreeg de plechtigheid de benaming ‘Nationaal Huldebetoon aan Z.M. Koning Albert I en de Helden van de IJzer’. Tot op heden werd deze traditie elk jaar op de eerste zondag van de maand augustus in stand ge-

37. IJZERGEDENKTEKEN

foto's: paul de coninck

In het plantsoenpark aan de Iepersluis staat het IJzergedenkteken, door de "Herinnering Nationale Bond" in 1930 opgericht en op 26 oktober 1930 ingehuldigd.

Het is een werk van **beeldhouwer Pieter-Jan BRAECKE** en stelt een vrouw voor die, bovenop een hoge zuil, zich afwendt van de vijand en met de handen de Belgische kroon beschermt. De figuur staat op drie kanonlopen met de opschriften "FRANCE", "BELGIE" en "ENGELAND". De vrouw is uit negen op elkaar geplaatste blokken blauwe hardsteen vervaardigd.

Vóór de steunberen leunen vier monolithische soldaten tegen de rechthoekige stele waarboven hun hoofd en soms handen uitsteken: een blinde soldaat met tastende handen; een in het gezicht verminkte soldaat, die een rugzak draagt waarop een

opgerold deken ligt en waaraan een gamel hangt; een militair, die zijn blik naar de hemel richt en een gedecoreerde soldaat die ongelukkig voor zich uitstaart. De helmen van de soldaten zijn gecamoufleerd met eikenbladeren. De militairen zijn gehuld in een regencap en staan te midden van het riet van de IJzer; tussen dit riet zijn bij de eerste drie soldaten respectievelijk een bom of kanon bal en de snuit van een verdrinkend paard zichtbaar. Wegens de overhangende soldatenmantel zijn afwisselend de opschriften "Yser 1914-1918", "IJzer 1914-1918" en eenmaal "Yser 14-1918" op de gedenksteen voor de soldaten aangebracht. De soldatenbeelden zijn voorzien van het monogram "PB" terwijl op het vrouwenbeeld "P. BRAECKE" vermeld staat. Tussen de soldaten in zijn gedenkplaten aangebracht. Hierop staan het Belgische wapenschild en de tekst "Eendracht-Macht België" in het Nederlands, Frans en Engels en op de vierde plaat de portretbuste van prins de Mérode met de tekst "Erigé par Ligue Nationale Souvenir, Voorzitter Prins de Mérode, Président Prince de Mérode. Opgericht door Herinnerings Nationale Bond – 1930."

De kunstenaar: PIETER-JAN BRAECKE

Pieter-Jan Braecke werd in 1858 te Nieuwpoort geboren. Als zoon van een Vlaamse timmerman, bleek reeds op jonge leeftijd zijn begaafdheid voor de tekenkunst en op zestienjarige leeftijd trad hij binnen in het atelier van beeldhouwer Henri Pickery te Brugge. Van 1879 tot 1883 zette hij zijn opleiding aan de Academie van Leuven verder. Hij nam in 1882 deel aan de Prijs van Rome. Hij werd samen met Isidore De Rudder tweede geklasseerd, terwijl Guillaume Charlier de eerste prijs in de wacht sleepte. Zijn bescheiden afkomst leidde hem naar het expressionisme en het voedde zijn verlangen om armoede, leed en zware arbeid aan de kaak te stellen in een eerst door Constantin Meunier en later door Rodin geïnspireerde stijl. Zijn liefde voor de Klassieken en zijn bewondering voor de Italiaanse meesters, brachten hem dicht bij het Idealisme of bij de cultus van de schoonheid. Toen hij omstreeks 1884 in Brussel aankwam, werkte hij eerst in het atelier van de ornamentele beeldhouwer Houtstont, alvorens bij Paul de Vigne te gaan werken. Het was waarschijnlijk in het atelier van Houtstont dat hij Victor Horta ontmoette. Reeds in 1885 stelde hij zijn eerste oorspronkelijk werk tentoon in het Salon van "L'Eclair".

In 1892 stichtte hij met Emile Fabry, Ciamberlani, Victor Rousseau en anderen het eerste Salon "Pour l'Art". Gedurende tien jaar nam hij ook deel aan de voornaamste Belgische en Europese Salons, waaronder die van de Champ de Mars in Parijs. Hij ontwierp ook talrijke buitenbeelden, zoals "La Bûcheronne" (Kruidtuin) naar een klein bronzen model van Meunier, het Monument van Edouard Rémy (Ladeuzeplein te Leuven) of het Monument van Camille. (Tuinen van de Ter Kameren Abdij).

Als Groot officier van de Leopoldsoorde en later van de Kroonorde, verzamelde hij een groot aantal medailles en Eerste Prijzen (o.a. Brussel 1889, Chicago 1893, München 1896, Venetië 1897, Barcelona 1898, Dresden 1901, Saint-Louis 1904). Tijdens de Wereldtentoonstelling van Parijs in 1900 kreeg hij de Gouden Medaille voor "Fleur de Serre". In 1901 werd zijn "Femmes de Pêcheurs" met geestdrift door de Nationale Maatschappij ontvangen. Dit werk ontwierp hij twintig jaar later in marmer voor het Zeevaartmuseum van Glasgow.

In 1903 trouwde hij met zijn jong Italiaans model, Elodea Romeo. Deze gebeurtenis betekende een keerpunt in zijn leven. Hij werd leraar tekenkunst en later directeur van de Academie van Sint Joost-ten-Noode. Zijn samenwerking met Victor Horta werd verdergezet en mondde uit in gezamenlijke inzendingen voor internationale tentoonstellingen waarvoor hij nog talrijke Grote Prijzen kreeg: Turijn 1902, Milaan 1906, Parijs 1925. Na de Eerste Wereldoorlog werd er op hem beroep gedaan voor allerlei gedenkmomenten. Hij was lid van de Academies van Antwerpen en Milaan en trad in 1925 toe tot de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten. Op het einde van zijn leven wijdde hij zich aan de teken- en schilderkunst waarin hij dezelfde gevoelens trachtte te leggen als in zijn beeldhouwkunst. **Pieter-Jan Braecke** stierf op 10 november 1938. Hij tekende zelf zijn grafmonument dat in 1943 door Victor Horta, in samenwerking met beeldhouwer de Jonckheere, werd opgericht.

Een prachtige monografie werd door de Vlaamse Overheid Agentschap Ruimte en Erfgoed - Onroerend Erfgoed over deze kunstenaar uit Nieuwpoort uitgegeven.

38. BUSTE HENDRIK GEERAERT(café) privé-bezit

foto: paul de coninck

De kunstenaar is onbekend

De buste stelt **Hendrik Geeraert** (Nieuwpoort 15 juli 1863 – Brugge 14 januari 1925) voor, een Belgische volksheld, die in het Interbellum de verpersoonlijking van het burgerverzet tegen de Duitse invaller was. Tijdens de Eerste Wereldoorlog werd Hendrik Geeraert bij de Belgische soldaten achter de IJzer beroemd als de Nieuwpoortse schipper die in oktober 1914 'de sluizen in Nieuwpoort opende en alzo het Duitse leger een halt toeriep'.

Op zijn sterfbed werd hij op 25 december 1924 benoemd tot Ridder in de Leopoldsorde en tot 'legendarische figuur van het veldleger 1914-1918'. Hij werd onder massale belangstelling ten grave gedragen. In de Jaren 50 werd zijn portret op een bankbiljet van duizend Belgische franken vereeuwigd.

Leopold II - park

39. ENGELENFIGUUR

foto's: paul de coninck

Het standbeeld van Pieter-Jan BRAECKE (Engelenfiguur) staat sinds 18 september 1955 in het Leopold II-park. Het was afkomstig van de Nationale Bank van België en werd door de 'Vrienden van het Merghelynck Museum' geschonken aan de stad Nieuwpoort.

Half maart 2010 kreeg het na opfrissing een nieuwe locatie (begin van de hoofddreef). Het charmant monumentje wordt voorgesteld als een beschermengel van de soliditeit en de stabiliteit van de munt. Het centrale gedeelte van

het monumentje is geflankeerd door een kind en een leeuw. Het kind (putto) is uitgedost met een Romeinse helm en een mantel gedrapeerd over zijn schouder; het is gewapend met een dolk en een schild, en houdt een olijftak in de hand. De Belgische leeuw bewaakt het kasboek en een geldbeurs met een lint, voorzien van een medaille met de initialen BNB.

Tekst: Friede Lox

Stuiverwijk

40. HET GEZIN

Het houten beeldhouwwerk is eveneens van de hand van **Fernand VANDERPLANCKE**.

Dit beeld staat in de Stuiverwijk.

foto: paul de coninck

Sportpark

41. DE ONTMOETING

foto: paul de coninck

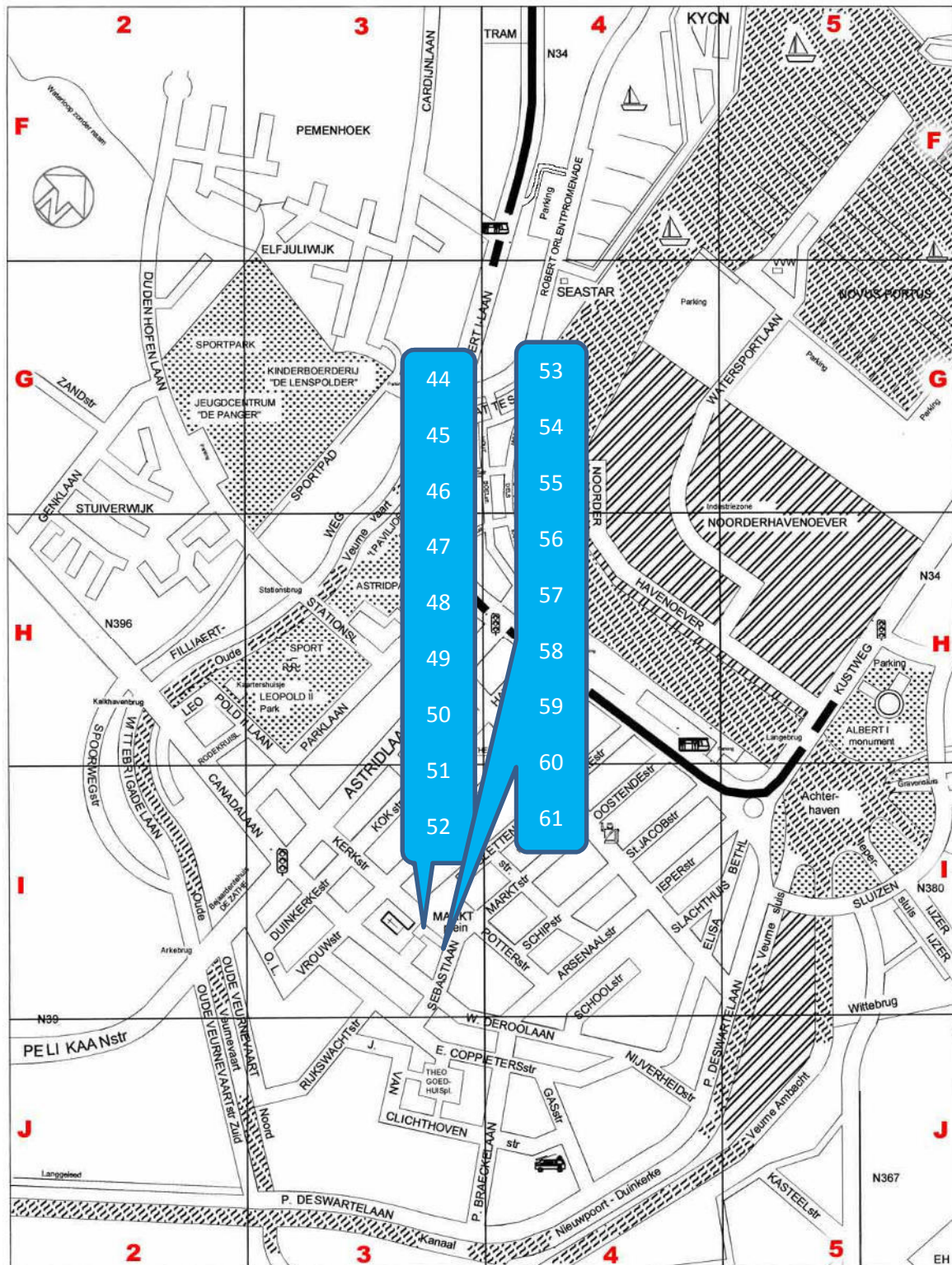
Fernand VANDERPLANCKE specialiseerde zich in het ontwerpen en vervaardigen van metaal-, polyester-, brons- en houtsculpturen, zoals dit werk in het sportpark.

Dit beeld staat aan het sportpark sinds 1984.

BEELDHOUWWERKEN IN NIEUWPOORT

OP OPENBARE PLAATSEN

Vredegerecht – Stadshalle – Stadhuis – O. L. Vrouwekerk

Vredegerecht

42. Madonna met Kind (*Pieter-Jan Braecke - Françoise Gutman*)

43. De Mensheid of Mensdom (*Pieter-Jan Braecke*)

Stadshalle

44. Vrouwenbeeld (*Pieter-Jan Braecke*)

45. Eva (*Pieter-Jan Braecke*)

46. Madonna met Kind (*Pieter-Jan Braecke*)

47. Allegorie (*Pieter-Jan Braecke*)

48. Sint-Anna-ten-Drieën

49. Prins Maurits (*Patrick Steen*)

50. Moederliefde – 3 geslachten (*Pieter-Jan Braecke*)

51. Koningin Elisabeth (*Charles Samuel*)

52. Koning Albert I (*Thomas Vinçotte*)

Stadhuis

53. Bas-Reliëf (*Jozef Viérin*)

54. Stadskeure 1163 (*Willem Vermandere*)

55. Jeanne Panne (*bas-reliëf Anton Najlepszy*)

56. Weduwe (*Pieter-Jan Braecke*)

57. Bronzen Buste Désiré-Joseph Perpète (*Pieter-Jan Braecke*)

58. Marie en Esther Braecke (*Pieter-Jan Braecke*)

59. Twee zusjes (*Koos Vander kaaij*)

60. Borstbeeld Louis Verbanck (*Koos Vander Kaaij*)

61. Jeanne Panne (*Pierre-Paul Keters*)

O.-L.-Vrouwekerk

62. Ode aan het Water (*Fernand Vanderplancke*)

63. Karel Romaan Berquin (*Bart Steenkiste*)

64. Oorlogsmonument voor de militaire en burgerlijke slachtoffers in Nieuwpoort
(*Pieter-Jan Braecke*)

Vredegerecht

42. MADONNA MET KIND

foto: paul de coninck

De kunstenaar: PIETER-JAN BRAECKE

Het originele beeldhouwwerk van **Pieter-Jan BRAECKE** bevindt zich in de stadshalle. Door roestvorming diende het in 1988 vervangen te worden door een replica in kunststeen vervaardigd door **Françoise GUTMAN** uit Soignies. Het staat in een nis boven het portaal van het Vredegerecht.

Beeldhouwster **Françoise GUTMAN** (° 1959 Ukkel –) kreeg opleidingen keramiek aan de school “le 75” te Sint-Lambrechts-Woluwe o.l.v. M. Smolders (1977-1985), beeldhouwen aan het

ESAPVE te Mons o.l.v. Christian Leroy (1980-1985) en aan de Academie Constantin Meunier te Etterbeek.

Ze werkt vooral met klei, brons en smeedijzer. En toch durft ze andere materies te bewerken (kunststeen). Haar stijl uit zich in de grootsheid en ook in details, in kleuren, in het menselijke en architecturale aspect. In haar atelier mengt ze beeldhouwwerken met keramische voorwerpen telkens met klei als basis.

43. DE MENSHEID of MENSDOM

foto: paul de coninck

Dit gipsen beeld staat in de hall van het vredegerecht.

De kunstenaar: PIETER-JAN BRAECKE

Stadshalle

44. VROUWENBEELD

foto: paul de coninck

Het niet geïdentificeerde gipsen beeld staat in de Stadshalle op de eerste verdieping. Het attribuut (boog?) is verdwenen, maar herschilderd.

De kunstenaar: PIETER-JAN BRAECKE

foto: paul de coninck

45. EVA

Dit gipsen beeld staat in de Stadshalle, op de eerste verdieping.

De kunstenaar: PIETER-JAN BRAECKE

46. MADONNA MET KIND

foto: paul de coninck

De kunstenaar: PIETER-JAN BRAECKE

Origineel werk - groep, hol gegoten beton – gesigneerd **Pieter-Jan BRAECKE**. Speciaal vervaardigd voor de nis van het Vredegerecht te Nieuwpoort.

47. ALLEGORIE

foto: paul de coninck

De kunstenaar: PIETER-JAN BRAECKE

Dit werk van **Pieter-Jan BRAECKE** hangt in de Stadshalle op het gelijkvloers. Dit allegorisch tafereel lag tot 2010 in de kelder van het Kasteeltje in Nieuwpoort. De identificatie staat nog niet vast. Wel vertoont het affiniteiten met de beschrijving die Sander Pierron geeft in zijn verslag over het salon van *Pour l' Art* in 1914: *“Voici l’envoi de Pierre Braecke. “Avril” est un bas-relief où une jeune fille vêtue d’une tunique joue avec trois espiègles enfant. La composition a de l’équilibre, la signification est claire, la facture est solide”*

Nog vrij gaaf ca 1988, verkeerde het nog in begin 2010 in erbarmelijke staat. Door vocht was de ijzeren armatuur gaan roesten en was het gips op vele plaatsen gebroken of verbrijzeld. Alleen het bovenlichaam van het jonge meisje was nog duidelijk herkenbaar. Het reliëf kon onlangs door de conservatieploeg van het Vlaamse Instituut voor het Onroerend Erfgoed buiten alle verwachting worden gerestaureerd. Het reliëf is wel gekend van een oude contemporaine foto en een foto ca. 1988 toen het zich reeds in de kelder bevond. Het meisje danst er te midden van korenaren en wordt omringd door spelende kinderen; eentje speelt met een geit of een ram als symbool van de maand april; een meisje pakt haar broertje langs achter bij de schouders vast.

Pieter Praecke Beeldhouwer “Als de ziele luistert” -Catheline Metdepenninghen en Marcel M. Celis - uitg: Vlaamse Overheid Agentschap Ruimte en Erfgoed - Onroerend Erfgoed - pag.183

48. SINT - ANNA - TEN – DRIEEN

foto: paul de coninck

Dit beeld van een onbekend kunstenaar staat onder een glazen stolp in de Stadshalle. Het dateert uit de XV de eeuw en is gemaakt uit gepolychromeerd eikenhout.

49. PRINS MAURITS

foto: paul de coninck

Het kunstwerk staat op de benedenverdieping van de stadshalle.

De kunstenaar: PATRICK STEEN

Patrick STEEN deed zijn kunststudies in het regentaat Plastische Opvoeding Brugge. Behaalde zijn Meestergraad Beeldhouwkunst in het St. Lucas Instituut Gent.

Prijzen & selecties:

- 1991: 2de laureaat Hoger Kunstonderwijs Kortrijk
- 1993: 10de prijs Nationale Wedstrijd Beeldhouwkunst,

Vermeylenfonds Oostende.

-1995: 2de prijs Nationale Wedstrijd Beeldhouwkunst, Vermeylenfonds Oostende.

-1997: Laureaat Nationale Wedstrijd Beeldhouwkunst Vermeylenfonds Oostende.

Plaatsing van 'Esdoornblad' in het park te Diksmuide.

-1999: Opdracht gemeente Middelkerke 'Ezelmonument' voor Lombardsijde.

Patrick Steen is een persoonlijkheid met een Eigen stijl. Wat mij meteen is opgevallen is het merkwaardige feit dat in vele gevallen de herkiesbaarheid van het oorspronkelijke bestaan van zijn objecten blijft en toch meteen iets anders wordt gelezen. **Patrick Steen** is duidelijk een ziener in meer dan één betekenis van het woord. Hij moet het echt niet hebben van een complex structuren van stukjes stof en papier van vleugjes nostalgie die naast elkaar werden geplaatst en zo de nostalgie vergroten. Hij haalt iets tevoorschijn wat wij vrij gemakkelijk herkennen en laat het gewoon iets anders worden door het te reduceren, te isoleren, te vergezellen van een aanhangsel of een tegenstelling. In dat soort werk speelt het vormelijke gegeven een voorname rol. We voelen een Aha-erlebnis een besef dat iets banaals iets subtiels wordt wanneer het op een andere manier de aandacht krijgt.

Vorm is een eerste contact, maar ook de huid van de dingen speelt een rol. Het pokdalige van het verweerde ijzer, de kleur van de roest en de weg geknaagde verticaal van een stuk ijzer zijn hun oorspronkelijke contour kwijtgeraakt. Plots verschijnt een andere dimensie en maakt het element "verrassing" plaats voor een puur "ruimtelijke sensatie" wanneer modules verschijnen die genoeg hebben aan hun vorm in samenspraak met een andere vorm.

Vanuit die ervaring bij de toeschouwer groeit het besef dat **Patrick Steen** lang niet alleen een "assemblagekunstenaar" maar een volwaardig "ruimtelijk kunstenaar" is. Een beeldhouwer, die modules, vormen creëert of herwaardeert en ze in verband brengt met andere vormen of modules. Zo ontstaan beelden die niet meer concreet naar mens of dier verwijzen, maar die een ritme onderstrepen en daar de gevoe-

ligheid van de materie aan toevoegen. Deze gedurfde sculpturen bezitten een actuele uitstraling. Het lijkt wel alsof de kunstenaar via het manipuleren van brokstukken toegang heeft gekregen tot het onzegbare. Dat onzegbare van "geroeste" vormen "ontroerende beelden" die geladen zijn met emoties allerhande.

Bron: Hugo Brutin

Patrick STEEN (°1961) woont in Diksmuide (Keiem). Hij studeerde in het Sint-Lucasinstituut in Gent en behaalde er het diploma van meester in de beeldende kunst, optie vrije kunsten, richting beeldhouwkunst. Hij is een assemblagekunstenaar. De verschillende onderdelen zijn meestal oude werktuigen of stukken daarvan, hij haalt ze uit hun context en creëert er een nieuwe vorm mee.

Naar aanleiding van de 400ste verjaardag van de Slag bij Nieuwpoort (2 juli 1600) schreef de stad Nieuwpoort in 1998 een wedstrijd uit voor het ontwerpen en uitvoeren van een werk over deze historische gebeurtenis. Van de dertien kunstenaars die hiervoor hun kandidatuur indienden door middel van een maquette in klei, was hij de laureaat. Hij vervaardigde een metaalconstructie "*Prins Maurits*". De stad Nieuwpoort kocht het beeld aan. Het staat momenteel (2013) in de benedenzaal van de Stadshalle te Nieuwpoort.

50. MOEDERLIEFDE - 3 GESLACHTEN

foto: paul de coninck

De kunstenaar: PIETER-JAN BRAECKE

De gipsen beeldengroep gesigineerd **P. BRAECKE** en gedateerd 1933 op sokkel rechts staat in de stadshalle op de 1ste verdieping.

51. KONINGIN ELISABETH

foto: paul de coninck

Dit borstbeeld staat in de Stadshalle.

Geschonken door dhr. Christian BOUTE aan Nieuwpoort.

De kunstenaar: CHARLES SAMUEL

(Brussel 29/12/1862 - 1938 Cannes / Frankrijk)

Charles Samuel leerde het vak van een vriend van zijn vader, de juwelier Philippe Wolfers. Hij werkte ook bij de medailleur Charles Wiener, die hem leert te modelleren. Hij studeerde beeldhouwkunst aan de Academie van Brussel met docenten Lefebvre, Jacquet en Van Der Stappen (1878-

1888). Hij was lid van 'The Rise' en exposeerde voor het eerst op de Salon van Gent (1883). Met het standbeeld behaalde hij de prijs Godecharle (1886) in de avond waar hij ook op de Wereldtentoonstelling in Parijs een medaille kreeg. Na een reis naar Italië (1890) begon hij aan een monument voor de glorie van Uylenspiegel, gesponsord door de gemeente Elsene. Het zal uitgevoerd worden in de buurt van de vijvers van Elsene in nagedachtenis van Charles De Coster. Van dit standbeeld zullen replica's in een verkleind formaat gemaakt worden, waarvoor Samuel verschillende medailles krijgt, in het bijzonder op het Antwerps salon.

Bron: wikipedia, vertaling : paul de coninck

52. KONING ALBERT I

foto: paul de coninck

Dit borstbeeld staat op het gelijkvloers in de Stadshalle.

De kunstenaar: THOMAS VINCOTTE

(Borgerhout 1850 - Schaarbeek 1925)

Geschonken door Dhr. Christian BOUTE aan Nieuwpoort.

In 1866 studeerde **Thomas Vincotte** bij Joseph Eugène en Simonis Jaquet aan de Academie van Brussel. In 1872 werd hij tweede in de Prix de Rome. Gedurende meerdere jaren, studeerde hij aan de Ecole des Beaux-Arts in Parijs. Van 1886-1921 was hij hoogleraar beeldhouwkunst aan het Nationaal Hoger Instituut voor Schone Kunsten in Antwerpen. **Thomas Vincotte** geniet van een briljante carrière. Het produceert decoratieve werken, een groot aantal bustes, en diverse openbare gebouwen. Een van zijn favoriete thema's is het paard. Hij ondertekent met Jules Lagae het vierspan op de triomfboog in het Jubelpark. Hij is ook de auteur van het ruiterstandbeeld van Leopold II in Brussel.

Bron: wikipedia, vertaling : paul de coninck

Stadhuis

53. BAS-RELIEF

foto's: paul de coninck

Het wapenschild

Het bas-reliëf bevindt zich aan de voorgevel van het Stadhuis. Dit is een werk van **Joseph (Jos) Viérin** (1922).

De kunstenaar: JOZEPH VIÉRIN

Joseph (Jos) Viérin (Kortrijk, 10 mei 1872 - Brugge, 23 februari 1949) was architect in Kortrijk en Brugge, alsook gemeenteraadslid en schepen van de stad Brugge. Viérin was ook lid van de Kortrijkse Kunstgilde.

Levensloop.

Na zijn studies aan de architectuurschool Sint-Lucas in Gent vestigde hij zich eerst in Kortrijk en vanaf 1904 in Brugge. Van 1904 tot 1912 was hij provinciaal architect-inspecteur. Nadien vestigde hij zich zelfstandig en interesseerde zich aan de Brugse gemeentepolitiek. Hij werd gemeenteraadslid in 1903 en van 1921 tot 1938 was hij schepen van openbare werken.

Jos Viérin bouwde veel villa's, vooral aan de kust (De Panne, Westende, Duinbergen en Knokke) maar ook in Brugge en Kortrijk. Hij spande zich in om kenmerken van de traditionele lokale architectuur in zijn ontwerpen te verwerken. 'Het Lijsternest', voor Stijn Streuvels gebouwd in 1905, 'Hove ter Wilgen', in Brugge gebouwd in 1930 voor dokter Rafaël Rubbrecht, de koninklijke villa voor Leopold III en de villa voor baron Snoy, beide in Het Zoute, zijn er voorbeelden van. Voor 1914 ontwierp hij het Palace Hotel in Zeebrugge en na de oorlog het Memling Hotel in Knokke. Hij ontwierp na 1920 het neogotische gebouw van de Bank van Brugge, later Bank Brussel Lambert (ING) op de Markt in Brugge en een schoolgebouw in Sint-Pieters. Ook heel wat restauraties werden uitgevoerd zoals in Brugge: het Brugse Vrije en de eigendom de Pelichy Wollestraat.

Na de Eerste Wereldoorlog ontwierp **Jos Viérin** veel gebouwen in neo-Brugse stijl in de 'verwoeste gewesten', onder meer in Diksmuide en Nieuwpoort. Zo ontwierp hij het stadhuis van Nieuwpoort en dat van Diksmuide. Hij was ook betrokken bij de restauratie of wederopbouw van talrijke kerken in deze gebieden. Wat betreft religieuze architectuur bouwde of herstelde hij: de kerk van de paters dominicanen in Het Zoute, de Sint-Baafskerk in Sint-Andries, de Sint-Niklaaskerk in Diksmuide, de hoofdkerk van Nieuwpoort, de kerken van Houthulst, Lampernisse en Klerken.

In Brugge was **Viérin** promotor van talrijke restauraties en van nieuwbouw in Brugse stijl. Zo maakte hij in 1912 het ontwerp voor de Bonifaciusbrug, waarnaast hij later het bekende huis Van der Elst in exacte middeleeuwse stijl en proporties bouwde. Een uitschieter in zijn werk is het gebouw van het Groeningemuseum, met zijn merkwaardige zin voor zakelijke functionaliteit (1930).

Viérin was van 1907 tot 1920 bestuurslid van het Genootschap voor Geschiedenis te Brugge, en was tijdens die periode ook penningmeester. Hij werd opnieuw bestuurslid in 1925, tot aan zijn dood.

Jos Viérin werkte vanaf de jaren 1930 samen met zijn zoon architect Luc Viérin (1903-1979) die werd opgevolgd door architect Piet Viérin, die op zijn beurt werd opgevolgd door architect Philippe Viérin.

54. STADSKEURE 1163

In het midden van het Marktplaats bevindt zich, sinds 1999, een arduinen steen met de aanhef van de Stadskeure van Nieuwpoort, uitgekapt door **WILLEM VERMANDERE**.

Deze **Vrijheidskeure** werd aan de bewoners van de nieuwe nederzetting, Novum Opidum (Neoportus,

Novus Portus), in 1163 verleend door **Filips van de Elzas**, graaf van Vlaanderen. De toekenning van een Stadskeure betekende voor Nieuwpoort een volledige autonomie op bestuurlijk, fiscaal en juridisch vlak. Deze Keure is het bewijs van het belang van Nieuwpoort door de eeuwen heen.

De eigenheid van Nieuwpoort werd nog duidelijker benadrukt in een keur van dezelfde graaf Filips van de Elzas, vijf jaar later (1168).

Alle de burgers van Sandeshoved zijn voortaan ontslagen om overal in dit graafschap Vlaanderen ook maar iets te moeten betalen – ten eeuwigen dage - bij verschillende 'overgangen' (bruggen, poorten, waterloopdoorgangen). Geen enkele andere overeenkomst mag dit beletten.

55. JEANNE PANNE

foto: paul de coninck

De kunstenaar: ANTON NAJLEPSZY

Bas-reliëf is terug te vinden op de klapdeur van het infokantoor toerisme in het Stadhuis.

De biografie staat verderop beschreven

56. WEDUWE

foto: paul de coninck

Dit gipsen beeldhouwwerk met donkere patina is van **PIETER-JAN BRAECKE**.

Het werk staat in het Stadhuis op de 1ste verdieping.

“Agenouillée sur la tombe de son mari, elle serre ses enfant contre elle et cherche dans leur affection un refuge et une consolation à son malheur. L'exécution un peu raide,

s'harmonise, à mon avis, parfaitement avec le sujet.”

(H...Jean, 1892, p. 548-549)

Bron: Pieter Braecke - beeldhouwer - 1858-1938 - Als de ziele luistert

57. BRONZEN BUSTE DESIRE PERPÈTE

foto: paul de coninck

Deze buste staat in de raadzaal van het Stadhuis.

De kop van **Désiré-Joseph PERPETE** (1848 - 1921).

Hij was 'Administrateur-Délégué de l'Association Belge des Comptables du Département des Finances' datum 1921; door **PIETER-JAN BRAECKE** gemonteerd op een sokkel in rood marmer van 16 cm hoog werd aangekocht van Mevr. Sylvie PAGNA op 14/03/1988 voor de prijs van 15.000 Bef.

58. MARIE EN ESTHER BRAECKE

foto: paul de coninck

De buste, een beeld van **PIETER-JAN BRAECKE**, staat in de raadszaal van het Stadhuis.

Marie en Esther waren de dochters van Léon Braecke (° Nieuwpoort 1861) en Alice Demeulenaere (°Nieuwpoort 1868), gehuwd in Veurne op 23 februari 1889.

59. TWEE ZUSJES

foto's: paul de coninck

De buste van de twee meisjes-
hoofden 1949 staat in de raadszaal
van het Stadhuis (klei).

KOOS VANDER KAAIJ, twee
Kortrijkse zusjes uit de periode dat
hij daar gewoond en gewerkt heeft.

De biografie werd reeds eerder
beschreven.

60. BORSTBEELD LOUIS VERBANCK

foto's: paul de coninck

Kunstenaar: KOOS VANDER KAAIJ

Buste van **Louis VERBANCK** werd ge-
boetseerd door kunstenaar **Koos VAN-
DER KAAIJ**. Het werk staat in de raads-
zaal van het stadhuis.

In januari 1963 overleed te Nieuwpoort de hr. **Louis VERBANCK**, gewezen lid van
de Raad van beheer, die gedurende een twintigtal jaren, de zitting van deze Raad
heeft bijgewoond.

De biografie van de kunstenaar is reeds eerder beschreven bij het vissershuisje.

61. JEANNE PANNE

foto: paul de coninck

De kunstenaar: PIERRE-PAUL KETERS

Woensdagnamiddag moest de van Stene afkomstige
Veurnaar **Pierre-Paul KETERS** één van zijn jongste
kunstwerkjes - hij noemt ze lassculpturen- afleveren in
Nieuwpoort. De sculptuur stelt de legendarische heks
Jeanne Panne voor. In de lasconstructie herken je de
op een bezemsteel gezeten en met punthoed ge-
tooide "tovervrouw" die door de halve cirkel van een

maansikkel vliegt. Nieuwpoorts tweede Jeanne Panne zal voortaan achter de balie staan in de toeristische dienst van de heksenstad.

“Mijn passie voor kunst is in feite omstreeks 1960 als een “toevallisme” begonnen. In kunststromingen spreken kenners van zoveel -ismen, waarmee ik me niet echt kan vereenzelvigen. Met mijn eigen omschrijving wil ik erop wijzen dat ik start van een metalen voorwerp - dat kan zelfs het dekseltje van een suikerpotje zijn - en daar verder zaken aan toevoeg. Het gaat in de regel om de uitwerking van een plots idee, een ingeving, die zowel in een abstract als een figuratief kan eindigen. Doorgaans dringt de tijd wel. De uitwerking van een idee moet snel gebeuren, want je moet opletten van niet plots door iets anders te worden afgeleid”, aldus de man die sinds 1957 leraar metaalconstructie is aan het Vrij Technisch Instituut (VTI) in Veurne en in dezelfde stad ook een oude bekende is in het lerarenkorps van het Vormingsinstituut.

De 60-jarige kunstenaar, die al nationale en internationale ereprijzen in de wacht sleepte, werkt met geoxideerd staal, chroom, koper en messing. Zijn sculpturen hebben soms een speciale bruine kleur, als gevolg van een versneld oxydatie proces. Alle werken bestaan uit een aaneenschakeling van losse (machine) onderdelen, ringen, stukjes ketting of draad, ijzersplinters, brokstukken van staven, veren, stalen borstels, teveel om op te noemen. De tuin en de woonkamer van de familie **Keters** zijn bezaaid met de meest uiteenlopende, soms geraffineerde, dan weer ruwere sculpturen. Zo staat voor het raam van de leefkamer een samengelaast schaap, gemaakt van een expansievat van een centrale verwarming en oude beddeveren. Ook de streekgebonden symboliek ontbreekt niet in de leefkamer : een gelaste paardevisser in actie, de walvis-Valentijn-trofee van Koksijde en een werkje voor de ezelparochie Kuurne.

Over zijn werkritme zegt **Pierre-Paul Keters** : “Elke dag ben ik ermee bezig na de uitoefening van mijn beroep. Normaal - al is de nu afgeleverde heks hier wel een uitzondering op - werk ik niet op bestelling. Ik maak dingen waarvan ik denk dat ze bepaalde personen, organisaties of bedrijven zullen interesseren. Mijn sculpturen verkoop ik niet. Ik hoef er ook helemaal niet van te leven”.

Samen met de esthetiek, de verbeelding, fantasie en het vereiste totale vrijheidsgevoel, betekent die stielkennis de belangrijkste component van mijn kunst. Naast de koperen Jeanne Panne aan de Duvetorre is het gelaste exemplaar in de toeristische dienst een tweede kunstzinnige herinnering aan de vrouw die in 1650 in Nieuwpoort werd verbrand.

Bron: dagblad het volk 24-25-26 december 1993.

Onze-Lieve-Vrouwekerk

62. ODE AAN HET WATER (Kerkplein)

foto: paul de coninck

Het beeld staat op het Kerkplein sinds 1997

De kunstenaar: FERNAND VANDERPLANCKE

Sinds 1995 vind je in het kleine parkje op het kerkplein dit kunstwerk van **Fernand VANDERPLANCKE**. Het is een abstract werk, gemaakt in brons. **Vanderplancke** haalde hiervoor zijn inspiratie uit de natuur: het stelt een waterplant voor die open bloeit.

Fernand Vanderplancke (° 12/08/1938) volgde de Academie voor Schone Kunsten in zijn geboortestad Brugge en was ooit leerling van de Poolse Joseph Petruk. Hij bekwaamde zich in alle disciplines van de beeldhouwkunst. Hij kapt in hout, last in metaal, boetseert en modelleert in gips. Zijn houten kunstwerken zijn zeer imposant. Het laatste groot houten kunstwerk kreeg een centrale plaats tijdens de tijdelijke tentoonstelling van de Gentse Floraliën. **Vanderplancke** ontwerpt ook medailles, gedenkpenningen en plaketten. Voor de 15de keer mocht hij in 2010 de trofee voor de Ronde van Vlaanderen maken. Maar hij schildert ook ontwerpen voor menukaarten en wijnflessen. Hij kwam tot een eigen discipline: wood-scellel art.

Bron: Friede Lox

63. KAREL-ROMAAN BERQUIN

foto's: paul de coninck

De kunstenaar: BART STEENKISTE

Bart Steenkiste studeerde aan de Koninklijke Academie voor Schone kunsten te Gent in 1980. Hij woont en werkt in Lampernisse.

Het borstbeeld werd gemaakt door kunstenaar **Bart STEENKISTE** en dateert uit 1994.

Het beeld staat aan de voet van de beiaardtoren, vlakbij het huis waar Karel-Romaan Berquin altijd gewoond heeft.

Karel-Romaan Berquin was één van de belangrijkste historici die Nieuwpoort rijk was. Hij was een groot voorstander van het oprichten van een "museum van geschiedenis en folklore" in de stadshallen. Vroeger was de horlogewinkel "Berquin" er gevestigd, met een groot uurwerk aan de gevel. De zaak werd na zijn dood verder gezet door zijn zoon Paul en later door zijn kleinzoon Karel.

64. OORLOGSMONUMENT

foto: paul de coninck

De kunstenaar: PIETER-JAN BRAECKE

Het beeld staat in het plantsoen op de hoek van de Willem De Roolaan en de Onze-Lieve-Vrouwstraat. Dit is een herdenkingsteken voor de militaire en burgerslachtoffers van de Eerste en de Tweede Wereldoorlog. In de volksmond gekend als "Treze Blèters".

**Stadscentrum – Monoblokwijk – Rusthuizen – Bloso – Kerkhof – Ramskapelle -
Ronde**

Van 80 tot 83 : Ramskapelle - Rotonde

Stadscentrum

- 65. De Arend (*Leo Camps*)
- 66. Wenende Vrouwen (*Pieter-Jan Braecke - Fernand Vanderplancke*)
- 67. Jeanne Panne (*Anton Najlepszy*)
- 68. Nieuwpoorts Visserskruis (*Edmé Bouchardon*)
- 69. Beeldjes aan de diverse gevels

Monoblokwijk

- 70. De Kruiwagenvoerders (*Marcel Vandeperre*)
- 71. Roepende Visser (*Josef-Arnost Gause*)
- 72. De Smid (*Jozef-Arnost Gause*)

Rusthuizen

- 73. Fotografische platen (*Jan Kempenaers*)
- 74. Twee beelden (*ouderpaar*) ?

Bloso

- 75. Levensvreugde (*Fernand Vanderplancke*)

Kerkhof

- 76. Sirene 2 (*Roel D'Haese*)
- 77. Grafmonument met medaillon (*Pieter-Jan Braecke*)
- 78. Bas-reliëf van Hendrik Geeraert (*Pieter-Jan Braecke*)
- 79. Grafmonument der Oud-Strijders (*Ferdinand Schoup*)

Ramskapelle

- 80. De herinnering (*Achilles Pauwels*)
- 81. De Verbroedering (*William Livermore*)
- 82. Heilig Hartbeeld

Rotonde

- 83. Golf met Opspringende kinderen (*Ivan Peel*)

Stadscentrum

65. DE AREND

foto's: paul de coninck

Dit beeld prijkt sinds 1996 op een stenen sokkel in het gazon tegenover het hoofdportaal van de Onze-Lieve-Vrouwekerk.

Het bronzen kunstwerk werd in 1996 gemaakt voor de Nieuwpoortse openluchttenoonstelling Kunst rond de Torens.

Het beeld stelt een arend voor die klaar staat om weg te vliegen naar zijn nest. De enorme vleugels, met een spanwijdte van 3,5 m, suggereren draag- en slagkracht en komen tegelijk toch zo elegant en licht over. Het beeld roept een Icarus-gevoel op.

Leo Camps heeft een opvallende, eigen stijl. Hij maakt plaatjes van brons door vloeibaar brons op een vuurvaste ondergrond te gieten. Het resultaat is dan een grillig gevormde plaat brons. Deze wordt vervolgens in de juiste driedimensionale vorm geklopt. De plaatjes worden tot een beeld aaneen gelast. Door deze manier van werken is het hem mogelijk om heel luchtige beelden te maken, letterlijk en figuurlijk; de beelden zijn niet log en massief, en belangrijker, door de vele openingen in de huid, ademen de beelden als het ware vrijheid en openheid in (en uit).

De kunstenaar: LEO CAMPS

De Limburger, **Leo CAMPS**, woont en werkt in Ellikom, deelgemeente van Meeuwen-Gruitrode.

De beeldhouwer, gespecialiseerd in bronzen smeedwerk, is al meer dan 25 jaar actief als kunstenaar. Zijn werk is intussen in heel Vlaanderen en ook in het buitenland terug te vinden.

De beeldhouwer haalt de idee voor zijn sculpturen uit zijn directe omgeving. Het zijn kleine fragmenten die hij dagelijks ziet, ontmoet, beleeft of verdringt en die dan een uitweg vinden via een beeldentaal waarmee hij zijn eigen 'ik' kenbaar maakt. Elk werk krijgt een stukje van dat 'ik' mee. Elk beeld krijgt op die manier zijn levensadem en drie basistrekken van zijn werk: emotie, kracht en eenvoud.

Zijn woning staat te midden van een 3 ha groot bos, Het Boenderbos. Met de opening van een beeldentuin waarin honderdvijftig kunstwerken van veelbelovende kunstenaars geëxposeerd staan, realiseerde hij nog een droom die al jaren sluimerde. De meeste zijn ruimtelijke werken in brons, natuursteen, koper, hout, polyester en staal.

Bron: Friede Lox

66. WENENDE VROUWEN

foto's: paul de coninck

De kunstenaar: PIETER-JAN BRAECKE

Fernand Vanderplancke maakte ervan een afgietsel in 1989 . Het is een bas-reliëf aangebracht op een gevel van het hoekhuis in de Pieter Braeckestraat.

Kunstenaar **Pieter-Jan Braecke** is wellicht één van de bekendste inwoners van de stad Nieuwpoort. Opgeleid aan de Koninklijke Academies voor Schone Kunsten van Brugge en Leuven, en nadien in de Brusselse ateliers van beeldhouwer-ornemanist Georges Houtstont en beeldhouwer Paul de Vigne, vestigt **Pieter-Jan Braecke** zich op zijn beurt in de hoofdstad, waar zijn goeie vriend, de art nouveau architect Victor Horta, het reeds bestaande atelier in 1901 uitbreidt met een woonhuis.

Pieter-Jan Braecke leverde vooral 'architecturaal' beeldhouwwerk af, geïntegreerd in openbare gebouwen zoals de Koninklijke Militaire School en de Triomfboog van het Jubelpark, of kerken in Brussel, Oostende en Nieuwpoort. Na de eerste wereldoorlog legde hij zich toe op de realisatie van herdenkingsmonumenten.

Teneinde van zijn levenswerk een tastbare getuige na te laten schenkt hij aan het stadsbestuur tal van oorspronkelijke gipsen modellen van zijn beelden.

In augustus 1938, slechts enkele weken voor zijn overlijden, brengt hij een bezoek aan het museum dat zijn naam droeg, gevestigd in de bovenzaal van de stadshalle. Kort na het uitbreken van de oorlog echter, wordt de stadshalle getroffen door een vliegtuigbom en wordt de verzameling gipsen beelden zwaar - ten dele onherroepelijk - beschadigd.

Dankzij bijkomende schenkingen van zijn weduwe in 1951, slaagt de toenmalige stadsconservator Karel-Romaan Berquin erin om in 1956 een nieuw Braeckemuseum open te stellen in het heropgebouwd Hôtel de l'Espérance, thans beter

gekend als 't Kasteeltje, op de hoek van de Langestraat en de Hoogstraat. Omstandigheden leidden in 1972 tot de definitieve sluiting van dit museum, waarop de gipsen beelden worden opgeslagen in de kelder.

In 1988 slaagt archivaris-conservator Paul Bourgois erin de luister van deze collectie te evoceren tijdens de 16de Culturele Veertiendaagse, in een tentoonstelling met enkele nog gave gipsen beelden uit eigen collectie, een aantal beelden en voorwerpen in bruikleen en een uitvoerige fotoreportage waarin een goed beeld van de omvang van de verzameling wordt weergegeven.

Twintig jaar later, in 2008, startten de kunsthistorici-archeologen Catheline Metdepenninghen en Marcel Celis, beiden erfgoedconsulenten bij het Agentschap Onroerend Erfgoed van de Vlaamse Overheid, met medewerking van stadsarchivaris Walter Lelièvre een wetenschappelijk onderzoek naar dit kunsthistorisch belangrijke ensemble. Het onderzoek resulteerde in het voorjaar 2010 in een lijvige monografie over **Pieter-Jan Braecke** en zijn legaat aan Nieuwpoort, in de reeks M&L Cahiers. Wat de verzameling gipsmodellen betreft diende niet alleen de merkelijke verslechtering van hun staat van bewaring te worden vastgesteld, maar ook de spoorloze verdwijning van meerdere beelden en modellen 'in overheidsbezit'.

67. JEANNE PANNE

foto's: paul de coninck

De kunstenaar: ANTO NAJLEPSZY (°Genk 1928 - +Genk 08.12.2005)

Het beeld staat opgesteld in het plantsoen tussen de Willem De Rooiaan en de Emiel Coppietersstraat.

Jeanne de Deyster, beter bekend als Jeanne Panne, de heks van Nieuwpoort, werd op 16 mei 1650 veroordeeld tot de brandstapel.

Haar vader Jan de Deyster, uit Sint-Joris, had al de naam een tovenaars te zijn. Jeanne de Deyster trouwde in 1617 met Jan Panne. Jan Panne was bakker en baatte een bakkerij uit in de Sint-Mariestraat, de huidige Recollettenstraat. Het was een vruchtbaar huwelijk, Jeanne bracht elf kinderen ter wereld. Jeanne was niet ongeletterd. Ze was een gewiekst handelaarster die het niet als een zwaar vergrijp beschouwde de belasting op de tarwe te ontduiken.

Haar man overleed toen ze vooraan in de vijftig was. Ze verloor tien van haar kin-

deren, ze stierven een natuurlijke dood. In 1650 was alleen Joorkin nog in leven. De natuur had haar ook niet verwend. Ze had geboortevlekken aan de slapen en op de dij, haar lichaam vertoonde sporen van ettergezwollen en onder haar rechter wenkbrauw had ze “een roode ronde pleck”.

In 1648 stond Jeanne Panne op het punt te hertrouwen met Frans de la Banst uit Pervijze. De ondertrouw had reeds plaatsgehad en de tortels vierden dit bij kaarslicht. Ze stond op en ging, zonder een woord te zeggen, in het donker naar de winkel waar ze een korte tijd bleef. Voor zich uitstamelend kwam ze terug in de kamer en vertelde aan haar verloofde dat de geest van haar overleden man haar stom zou maken indien ze hertrouwde. Het huwelijk bleef uit.

Het waren ongetwijfeld Jan Jacobs en de moeder van Ryckewaert Schroo die Jeanne Panne als heks aanklaagden. Zowel Ryckewaert Schroo als de dochter van Jan overleden na een bezoek van Jeanne. Na haar aanhouding werd ze op 10 mei 1650, door de burgemeester en schepenen, naar de pijnbank verwezen. Vooraleer ze op 12 mei in de halsband geplaatst zou worden, werd ze nog onderzocht door de heer Andries “exploicteur criminele der stede Brugge” die onder haar rechter wenkbrauw een ronde vlek ontdekte die ongevoelig bleek te zijn voor de speldenprikken die hij aanbracht. Het stigma diabolicum, het teken dat Jeanne Panne een pact gesloten had met de duivel, was gevonden. Na een laatste poging de duivel uit te drijven, werd Jeanne Panne om 11 uur 's avonds in de halsband geplaatst.

Nadat ze op het heilige kruis gezworen had aan de duivel te verzaken en de genade van god afgesmeekt had, werd Jeanne Panne op 13 mei 1650 uit de halsband verlost.

Op 14 mei bevestigde zij “libre ende buuten torture” haar bekentenissen. Nog dezelfde dag werd ze veroordeeld tot de brandstapel. Het vonnis werd uitgevoerd op 16 mei 1650. De kosten van het proces vielen ten laste van de veroordeelde, haar goederen werden aangeslagen.

De kunstenaar: ANTON NAJLEPSZY

Beeldhouwer-kunstkoperdrijver **Anton NAJLEPSZY** werd op 11 oktober 1928 uit Poolse ouders in Genk geboren. Vergroeid met de Limburgse zeden en gewoonten 'meent' hij zich enkel op cultureel vlak met zijn Poolse voorouders verbonden. Het bloed kruipt echter waar het niet gaan kan en van een eerste reis naar het land van zijn voorzaten, in 1975, kwam hij moreel ontdaan terug. Melancholisch van natuur - wat hij een typisch Poolse trek noemt - volgden enkele zeer droeve werken.

Zijn opleiding kan men in één zin samenvatten: naast wat avondcursussen volgde hij een stage in de abdij van Maredsous. Maar het was meer dan toereikend om - als grote bewonderaar van de Engelse beeldhouwer Henri Moore - met ingeboren Poolse kei koppigheid en een weergaloos doorzettingsvermogen (aangemoedigd bo-

vendien door de Genkse dichter Piet Vandeloo) een techniek te veroveren en een stijl te ontwikkelen die velen hem benijden mogen. Van beroep destijds hoog-druklasser, bekende hij zich als kunstenaar spontaan voor de kopermaterie, die hij zondermeer fascinerend noemt en waarin de donkere slag van de hamer een speelse gloeiing tovert. De techniek die hij toepast is in ons land enig. Zonder hulp van matrijzen met geen andere werktuigen dan hamer en beitel drijft hij zijn beeldhouwwerken rechtstreeks uit de koperen plaat, wat t.g.v. een tentoonstelling te Dinant (de regio van de koperbewerkers) de zeldzaam geworden beoefenaars van deze edele ambacht perplex deed staan. Technisch gaaf en origineel van vinding kan men in zijn vroegere oeuvre evenwel de invloeden van Henri Moore en van Jo Verwilghen, zijn belangrijkste leermeester, nawijzen. Doch zulks is veeleer een verdienste dan een verwijt. De officiële kritiek kent hem ongetwijfeld talent toe. Dat hij ambachtelijk veel in zijn mars heeft, beaamt men ook. De 'grote' kritiek benaderde zijn werk evenwel weifelend, omdat **Anton Najlepszy** zich bewust distantieert van de officiële orthodoxie. De grote, vranke, vrije explosie van spontane, ongenueanceerde bewoordingen moet in eigen land nog gedeeltelijk komen. Daarom onthaalden wij het bericht, dat aan **Najlepszy** door de 'Vereniging der Vrienden van de Schone Kunsten' te Warschau een erediploma werd toegekend voor de hoge kwaliteit en de artistieke waarde van zijn koperdrijfwerk, met des te meer vreugde. Niet minder gelukkig maakte ons de persmededeling dat hij door de Zwitserse Sankt-Georg-Academie werd uitgenodigd om er regelmatig als gastleraar-kunstkoperdrijver colleges te komen geven. Ongenuanceerd in alle opzichten was de recensie van H.N. in 'Het Laatste Nieuws' t.g.v. een expositie van **Najlepszy** in de 'Antiqua' te Genk in 1971: "Het is de tentoongestelde werken aan te zien dat de kunstenaar het wil hebben van in alle schoonheid gedreven koper, dat overigens alleen maar kan ontsierd door overdadige bewerking en verarmende belading. In het werk van deze kunstenaar raadt men nog de tekening die aan de oorsprong zat en men ziet hoe handig het materiaal werd opgehaald, gedreven door de hand van een vakman, die in dit kunstambacht de kunstzinnige inspiratie naar onberispelijke ambachtelijke werk-vormen veruitwendigt. Even oprecht klinkt de toon van René Veestraeten n.a.v. een tentoonstelling in 1976: "**Anton Najlepszy** is met dit werk ergens gekomen, maar toch is dit het einddoel niet. Het is de man moeilijk nog aan te zien dat hij als eenvoudige gastarbeider begonnen is, met taaie volhoudendheid zijn hobby heeft doorgezet en nu een peil heeft bereikt dat ik bijna professioneel zou durven noemen. Hij zoekt en experimenteert, drijft de halve - millimeter - dikke plaat bijna rond, de figuren zwellen naar buiten. Ik zie hem nog eindigen bij de volledig gedreven vrije figuur. En dat voor een kunstenaar die van zijn eerste liefde (de terra cotta) langs het kopergieten tot deze uitermate verfijnde vorm van kunstambacht opklom. Letterlijk vertaald betekent **Najlepszy** 'Het Beste'. Niemand zal dit in verband met zijn prachtige koperfiguren in twijfel kunnen trekken. "Koper is aangewezen op kleuren" vertelt de kunstenaar. "De hittegraad van het lasvuur geeft de gewenste kleurschakeringen. Maar dat is een technische kwestie". Dat zijn stijl in de loop der achttien voorbije jaren evolueerde, ligt voor de hand. Figuratief of abstract, religieus of profaan, op elke nieuwe tentoonstelling erkennen we in hem de ambassadeur van

een kunst, waarvan hij één der meest sublieme vertegenwoordigers is. Een kunstenaar van formaat, die leeft door en voor zijn werk. Groeps- en/of individuele tentoonstellingen in Genk, Mol, Hasselt Lommel, Brussel , Kapelle-op-den-Bosch, Peer, Kortrijk, Waregem, Tongeren, Dinant, Wezel, Haasrode, Sint-Truiden, Zolder, e .a.; Individuele tentoonstellingen in de Stara-Kordegarda-galerij in Warschau (herfst 1975); Werken in privéverzamelingen in België (Genk, Lanaken, Hasselt, Brussel, Brugge, Kortrijk), Nederland, Frankrijk, Zwitserland, Verenigde Staten en Australië.

Bron: www.hasel.be

68. NIEUWPOORTS VISSERSKRUIS

foto: paul de coninck

Dit beeld hangt sinds 14 mei 1939 in het Ankerstraatje op de hoek met de Hoogstraat. Het Christusbeeld is gemaakt in gietijzer naar een afgietsel in kunsstof van het originele model van kunstenaar **Edmé BOUCHARDON**. Het is 1 meter hoog en weegt 45 kilogram.

Het initiatief tot het plaatsen van het kruis kwam van onderpastoor Pieter Declercq die woonde tussen de vissers in de Hoogstraat. Aan de inwoners van de Hoogstraat, waar hoofdzakelijk vissers woonden, werd gevraagd om voor de aankoop van het kruis een financiële bijdrage te geven.

De tekst, bevestigd onder het kruis werd opgesteld door E.H. Pieter Declercq. De tekst luidt :

“Van oorlog en wee, van rampen op zee, van storm en onweer, verlos ons o Heer”

Deze smeekbede voor de vissers is een bijzonder rake samenvatting van het Nieuwpoortse verleden. Elke visser kende deze spreuk. Eerbiedig werd er gegroet wanneer men het beeld passeerde.

Bron: zone-Nieuwpoort.be/visserskruis.html

De kunstenaar: EDMÉ BOUCHARDON, (geboren 29 mei 1698 te Chaumont-overleden 27 juli 1762 in Parijs) was een Frans beeldhouwer die een voorloper van het Neoclassicisme was. Zijn beeldhouwwerken zijn gekarakteriseerd door een geschoolde combinatie van Romaansklassieke technieken en eigentijdse motieven.

Bouchardon studeerde bij Guillaume Coustou en won in 1722 de Prijs van Rome. De volgende tien jaar woonde hij in Rome, waar hij marmeren replica's maakte van antieke beelden alsook van vele bustes.

Na zijn terugkeer naar Frankrijk werd hij de beeldhouwer van Louis XV met veelbetekenend werk voor de koninklijke residentie. Nochtans begon hij zijn carrière als een kunstenaar van het classicisme. **Bouchardon** leverde ook werk af met rococo karakteristieken. De “Fountain of the Seasons” (1739–45) in de “rue de Grenelle” in Paris is een nauwgezet werk met historische taferelen versierd met reliëfs, en beelden van de seizoenen en een verpersoonlijking van Parijs. De versieringen met

“putti” tonen de invloed van de Rococo. “Cupid Cutting His Bow from the Club of Hercules” (1739–50) is een klassiek werk dat nu tentoongesteld is in het Louvre. **Bouchardon’s** bronzen ruitersstandbeeld van Louis XV (1748–62) dat eens in het midden van Place de la Concorde stond werd vernietigd gedurende de Franse Revolutie.

Bron: Britanica, vertaling : paul de coninck

69. BEELDJES AAN DIVERSE GEVELS

foto: paul de coninck

Het kleine Mariabeeld met kind op de arm (50 cm) staat op het hoekhuis van de Kerkstraat met de Kokstraat.

foto: paul de coninck

Het Heilig Hartbeeld met hoogte van 50 cm prijkt in de Marktstraat boven de korfbogen doorlaat van de Ankerstraat.

Monoblokwijk

70. DE KRUIWAGENVOERDERS

foto: paul de coninck

Deze twee beeldhouwwerken van staan opgesteld op het pleintje in de Oude Veurnevaartstraat.

De kunstenaar: MARCEL VAN DE PERRE

In de vernieuwde wijken Monobloc en Korea staan drie indrukwekkende beelden, afkomstig uit de vroegere steenbakkerij Florizoone langsheen de Brugse Vaart, waar vóór Wereldoorlog II, in het alom bekende kunstatelier menige befaamde beeldhouwers kwamen boetsen, modelleren en mouleren omwille van de daar rijkelijk voor de hand zijnde “terracotta”-klei.

Twee imposante mannenbeelden stonden toen aan weerszijden van de ingangsdeur van een daar alleenstaand, in een mengsel van pseudo-stijlen opgetrokken gebouw, eertijds de herberg “Vogelsteen”, achter het bureel van het bedrijf.

Het waren twee noeste, torsende “Kruiwagenvoerders”, symbool van het zwaar labuur toen verricht door generaties en generaties arbeiders, bij het delven en wegvoeren van de vaste, veie klei.

Thans nemen die twee beelden de ereplaats in, op het pleintje, dicht bij de Oude Veurnevaart, met rondom de ordentelijk gerijde huizen, met ook hier en daar hoge populieren.

Op het voetstuk van beide beelden leest men de naam die vanzelfsprekend de auteur is van die kunstgewrochten, spijs alle controverse die oprees bij het plaatsen ervan.

Dit beweerde ook en met recht, heemkundige Jules Callenaere, gans overtuigd van wat hij vooruitbracht: hij werkte immers een elftal jaren in de steenbakkerij en heeft er dus vele kunstenaars zien komen en gaan. Hij leerde eveneens tamelijk goed beeldhouwer **Marcel Van de Perre** kennen, geboren te Gent in 1908 en er overleden in 1969; hij verbleef maar een paar jaar in Nieuwpoort (Kokstraat 35) aldus de tijdspanne om de twee Kruiwagenvoerders te realiseren. Achteraf werd **Marcel Van de Perre** professor aan de Stedelijke Academie van Gent.

Jules Callenaere wist met zekerheid dat André Van de Walle uit Ieper en Theo Corteel uit Oostende meegeholpen hebben aan de moulage van de twee beelden.

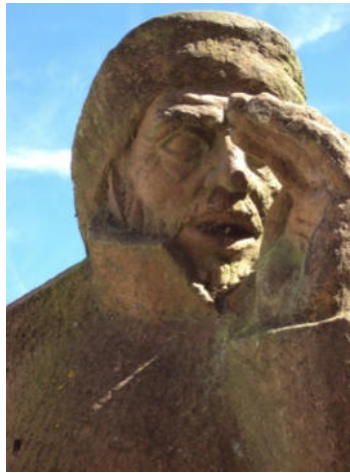
Met de beelden van de kruiwagenvoerder in het hartje van deze volksrijke buurt te plaatsen wilde het stadsbestuur hulde brengen aan de zo velen die in de loop der jaren in de steenbakkerijen ten koste van zware inspanningen hun bete brood verdienden.

MARCEL VAN DE PERRE schijnt ook meegewerkt te hebben aan het Albert-monument – ingehuldigd in 1938 – waarvan echter de beroemde Karel Aubroeck uit Temse de ontwerper en creator is. In zijn eigen atelier ontstond het levensgrote ruiterbeeld van de Koning en ook de vele bas-reliëfs van de ruime rotonde zijn van zijn talentvolle hand. Ten slotte heeft heemkundige Jules Callenaere zich in verbinding gesteld met de oudste dochter van de beeldhouwer, Mevrouw Jansens-Vandeperre, wonende te Mariakerke bij Gent. Ze bezat in het kunstatelier van haar vader twee foto's van de foto's van de Kruiwagenvoerders!

71. ROEPENDE VISSER

foto's: paul de coninck

Het beeld staat op een pleintje in de Emiel Coppietersstraat.

De kunstenaar: JOSEF-ARNOST GAUSE. (beschrijving, zie verder bij De Smid)

Het Vissersbeeld uit terracotta van kunstenaar **Gause** is een erkenning aan de Nieuwpoortse vissersbevolking.

72. DE SMID

foto: paul de coninck

Beeld van kunstenaar **JOZEF-ARNOST GAUSE** staat sinds 1949 in de Josse Van Clichthovestraat.

Een derde en eveneens stoer beeld prijkt thans in de kleine enclave in de Van Clichthovestraat. Het is "De Smid" van de Tsjechische beeldhouwer **Jozef-Arnost. Gause**. Zo staat zijn naam gebeiteld op de sokkel met als datum 1949.

Josef-Arnost GAUSE (°Split Lucac, Tsjecho-Slowakije, 23 maart 1910 - +Ontario, 1989) was een Tsjechische beeldhouwer uit de 20e eeuw die in België woonde en in 1950 uitweek naar Canada. Gause huwde Olga Florizoone,

de dochter van Albéric Florizoone, burgemeester van Oostduinkerke. Hij kan bogen op menige waardevolle creaties en veel religieuze sculpturen. De meest bekende religieuze sculpturen zijn: de begijnhofkapel in Diksmuide, de Kruisweg binnenin en het Kruisbeeld boven het altaar in de St.-Bernarduskerk te Nieuwpoort-Bad, het Christusbeeld aan de torengewel van de Sint-Niklaaskerk in Oostduinkerke. **Gause** vervaardigde ook vele kleine sculpturen in terra cotta of in brons: vissers te paard, dansende vrouw met tamboerijn (1946), paard aangevallen door een tijgerin (1943). Ook heeft hij het hoofd van de naoorlogse eerste minister wijlen Achiël Van Acker in beeld gebracht. De vader van wijlen Jules Callenaere was bij de afvaardiging die het kunstwerk bracht naar het hoekhuis op de St.-Annarei te Brugge, thans de Meer-mangalerij. De Nieuwpoortse schilder, aquarellist en beeldhouwer Rik (Michel) Bollion heeft jaren met Gause gewerkt. Een pléiade beeldhouwers met illustere namen heeft verder een bijzondere faam aan het Kunstatelier gegeven: Karel Lateur, Constandt Permeke, Maas uit Oostende, Strubelle (beelden boven Casino en Post te Oostende), Dupagne, Pierre Caille, Koos van der Kaaij – die enige tijd in Nieuwpoort gewoond heeft – Daniël Devriendt uit Wilskerke, thans wonend in Argentinië. Allen worden hier summier vernoemd, maar ze vormen de basis van een verdere studie van een zeer belangrijk deel van Nieuwpoorts kunstpatrimonium, dat nog blijft naleven in onze herinnering, vooral dat in datzelfde atelier ook allerhande kunststenen en tegels ontworpen en gebakken werden, als deze van de Basiliek van Koekelberg, waarvan wijlen ingenieur – architect Carl Steyaert – de uitvinder en brevehouder was.

Alle kunstgeplogenheden aldaar behoren tot het verleden en ook de ganse steenbakkerij, gebouwd in 1899, toen genaamd “Briqueteries Mécaniques Nieuport et Extensions”, 1911 gekocht door de familie Florizoone uit Oostduinkerke, die het bedrijf tot hoge bloei bracht met de twintiger jaren als hoogtepunt en aldus bestendig werk bezorgde aan vele mensen van Nieuwpoort en omliggende.

Helaas werden die gebouwen gesloopt zodat er zelfs geen sprake meer kan zijn van voer voor industriële archeologie. Op een bronzen plaat onderaan het beeld van de smid staat geschreven: *“De renovatiewerken aan de wijk Monobloc werden uitgevoerd in de periode 1981 – 1987 onder het bestuur van Burgemeester – Senator Georges Mommerency”*. Laten we opmerken dat het door toedoen van dhr. Mommerency is dat zowel de kruiwagenvoerder als de smid aan het stadsbestuur werden overgedragen.

Rusthuizen

73. FOTOGRAFISCHE PLATEN

foto: paul de coninck

Dit werk is bevestigd aan de gevel van het nieuwe rusthuis 'De Zathe'.

De kunstenaar: JAN KEMPENAERS [°1968, Heist-op-den-Berg, België] wordt wel eens de 'fotograaf van de leegte' of de 'fotograaf van de non-plaatsen' genoemd. Zijn foto's tonen vaak alledaagse plaatsen, plekken die ons zo vertrouwd zijn, dat we ze niet meer opmerken. De meeste van zijn opnames zijn gemaakt in België, maar bijvoorbeeld ook Parijs en Sarajevo ontsnappen niet aan zijn lens. Panoramische kleurenfoto's met een uitzonderlijke scherpte en een overzichtelijke en heldere ruimtelijkheid, tonen randstedelijke gebieden, waar dikwijls geen levende ziel te bespeuren valt. Op het eerste gezicht stellen deze foto's niet veel voor, behalve leegte. Maar eigenlijk zijn ze overal, één en al voor- en achtergrond. De verschillende onderdelen zijn allemaal even scherp weergegeven, zelfs wanneer ze heel klein of ver van de lens verwijderd zijn. **Kempenaers** beperkt zich niet tot één facet van de werkelijkheid, hij vertrekt daarentegen vanuit de complexiteit van de realiteit. Het onderwerp, vaak de [sub]urbane omgeving, wordt volledig getoond, op de meest directe wijze. Het fascinerende aan zijn werk is dat je telkens nieuwe lagen en andere accenten ontdekt. Uit elk beeld spreekt een gemeenschappelijk idee, die een lijn van gedachten start. In 1999 kreeg de kunstenaar van de provincie Antwerpen de opdracht om een fotografisch documentair verslag te maken van het polderdorp Doel en de havenuitbreiding. In het verslag is maar weinig te merken van de sociale en politieke strijd die al jaren wordt geleverd in het dorp: de afwezigheid van de mens is

opvallend. De landschappen zijn daarentegen tussenzones, plaatsen waar cultuur en natuur wedijveren om een beperkte ruimte. Cultuur en natuur lijken er naast, tussen, over en op elkaar te leven. **Kempenaers** neemt hier afstand van het anekdotische van het gegeven. De scherpe, panoramische opnames focussen op de complexiteit van de wereld en de geïndustrialiseerde maatschappij.

Bron: m hka

74. TWEE BEELDEN

foto's: paul de coninck

Deze twee beelden staan aan de ingang van het voormalige rusthuis 'De Zathe'.

De kunstenaar is onbekend.

Bloso

75. LEVENSVREUGDE

foto's: paul de coninck

De kunstenaar: FERNAND VANDERPLANCKE

Het kunstwerk:

Dit houten kunstwerk met hoogte van 2m50 staat op een bakstenen sokkel in de tuin van het BLOSO – Wittebrug sportcentrum gelegen aan de Brugse Steenweg. Op een marmeren plaat leest men de volgende tekst :

“Levensvreugde, een hulde aan de 200.000 vrijwilligers in de Vlaamse Sportwereld”.

Het rijkssportcentrum BLOSO – Wittebrug werd op 2 juli 1979 officieel ingehuldigd door Mevrouw Rika De Backer – Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en Vlaamse Zaken en de Heer Georges Mommerency, burgemeester van de stad Nieuwpoort.

75. LEVENSVREUGDE

Kerkhof

76. SIRENE 2 - Privébezit

foto: friede lox

Langs één van de wandelgangen, in de schaduw van een boompje op het nieuwe gedeelte van het kerkhof, prijkt sinds mei 1996 een stenen beeld op een platte grafzerk. Het lijkt verloren tussen de andere zerken omdat het ‘anders’ is. De grafsteen - de sokkel - functioneert structureel als deel van het beeld en isoleert het tegelijk van de omgeving. Het stelt *een zeemeermin* voor. In 1951 maakte de kunstenaar, in de korte periode toen hij in steen kapte, twee beelden met dezelfde naam. Het eerste – ‘*Sirene 1*’ - uit marmer gekapt staat in het Middelheim te Antwerpen. Het tweede - ‘*Sirene 2*’ - ook een ‘*pièce unique*’ kreeg door de kunstenaar zelf, **Roel D’Haese**, direct al zijn bestemming: het werd op zijn graf geplaatst

met de bedoeling dat na zijn overlijden iedereen ernaar zou kunnen komen kijken. Beide sculpturen uit een drang geboren, verwijzen naar een innerlijke levenskracht en zijn geladen met de vitaliteit van leven en dood. De naam 'Sirene' is als vormelijk en inhoudelijk element in het beeld aanwezig. Was zij geen demonisch wezen uit de Griekse mythologie, half vrouw, half vis, dat de voorbijvarende door haar betoverend gezang probeerde te lokken en te doden...? Het contrast van de ruwe steen en de sierlijke houding van de mooie verderfelijke verleidster straalt door haar blik verstilling uit en brengt evenwicht in het geheel. Voelde de kunstenaar toen al die innerlijke band met de zee, met het bijzondere licht van de badplaats waar hij nadien nog zoveel levensjaren doorbracht?

De kunstenaar: ROEL D'HAESE

Roeland (Roel) D'Haese zag het levenslicht te Geraardsbergen op 26 oktober 1921. Vanaf zijn prille jeugd, hij was amper 9 jaar oud, sneed hij beeldjes uit hout. De passie vergde stielkennis, die hij, als 15 jarige jongeling, kreeg van Jef Somers. De modelleerlessen in steenkappen volgde hij, van 1938 tot 1942, in het atelier van Oscar Jespers aan het Hoger Instituut Ter Kameren. Al miskende **Roel D'Haese** de kunststromingen van die tijd, toch getuigen zijn grillig onverwachte gedachten van doorgedreven abstraherend surrealisme. Het is in die periode dat hij in steen kapte zodat hem in 1954 de *Prijs van de jonge Belgische Beeldhouwkunst* werd toegekend.

Nadien leerde hij alle technieken en andere materialen bewerken. Met de verloren was techniek ondervond hij meer mogelijkheden. Door het samenbrengen van brok-sculpturen kregen zijn beelden een solide vorm die steeds verwezen naar een eigen innerlijke levenskracht. Nauw aansluitend aan zijn sculptuur, verzorgde hij, tussen 1957 en 1980, ook een uitgebreid grafisch werk.

Om gezondheidsredenen kwam **Roel D'Haese** in 1964 in Nieuwpoort-Bad wonen. Hier vond hij rust om ruimte te scheppen voor nieuw werk. Hij creëerde enkele grootse beelden. 'The song of Evil', een ruiterbeeld is één van zijn meesterwerken. 'Het monument voor Jan de Lichte', bestemd als hulde aan Louis Boon, lokte een rel uit en werd in 1981 geweigerd door de stad Aalst. Het kwam ten slotte in 1987 in het beeldenpark Middelheim te Antwerpen terecht. Zes jaar voordien, in 1981, kreeg **Roel D'Haese** een eredoctoraat aan de Rijksuniversiteit te Gent. Hij kreeg nationale en internationale erkenning. Doch de vele prijzen en tentoonstellingen in binnen- en buitenland gingen in Nieuwpoort onopgemerkt voorbij. De kunstenaar zocht ook geen contact met de Nieuwpoortse werkelijkheid.

D'Haese stierf te Brugge op 18 mei 1996. Hij werd begraven te Nieuwpoort. Eén van zijn stenen beelden 'Sirene 2' werd op zijn graf geplaatst.

Tekst: Friede Lox

77. GRAFMONUMENT MET MEDAILLON PIETER-JAN BRAECKE

foto: paul de coninck

Pieter BRAECKE was een echte Nieuwpoortenaar, wagenmaker van beroep, gehuwd met Sophie Pauwels en vader van beeldhouwer **PIETER-JAN BRAECKE**. Deze laatste beeldde het medaillon van zijn vader dat het grafmonument, twee rechtopstaande verenigde kruisen op half cirkelvormige sokkel, van zijn beide ouders versiert. Het bestaat uit een wit marmeren hoofd omgeven met donkergekleurde cirkelvormige lauwerkrans. Het bevindt zich op het Nieuwpoortse kerkhof - blok 5.

Tekst: Roger Dansercoer

78. BAS-RELIEF VAN HENDRIK GEERAERT

foto: paul de coninck

Dit werk is een kunststenen portretmedaillon van *H. GEERAERT, de held der overstrooming* en werd beeldhouwd omstreeks 1925 door **PIETER-JAN BRAECKE**. Het werk werd geïntegreerd in het monument van de oud-strijders dat ontworpen werd door kunstenaar **FERDINAND SCHOUW**.

Samen met andere oud-strijders van beide Wereldoorlogen werd zijn stofelijk overschot op 12 november 1959 bijgezet onder het WO I-monument *Aan onze Helden*.

Het werk staat op de stedelijke begraafplaats - blok B.

79. GRAFMONUMENT DER OUDSTRIJDERS

foto: paul de coninck

Vóór het monument van H. Geeraert liggen 23 oudstrijders begraven. De gedenkzuil voor H. Geeraert en de militaire slachtoffers (W.O. I) is gemaakt uit witte natuursteen bestaat uit een zuil op een sokkel tegen een brede, lage muur. De zuil is met een kruis bekroond waarover een lijkwade hangt. Op het kruis zijn medaillons aangebracht en op de grond staan natuurstenen waakvlammen.

'Hier rusten de stoffelijke overblijfselen van Oudstrijders 1914-18 en 1940-45' is de tekst op de gedenkplaat neergelegd op de tweede trede van het monumentale witte kunststenen grafmonument der oudstrijders *'Aan onze helden'*.

Het kunstwerk: Gedenkteken uit

witte natuursteen. Op een platform met drie treden en afgeschuinde hoeken staat een brede lage muur. Hiertegen is een gecanneleerde zuil, bekroond met een kruis, op een rechthoekige sokkel geplaatst. Over het kruis hangt een lijkwade, die sierlijk gedrapeerd over de zuil heen in een gebogen lijn uitloopt op de sokkel. Op het kruis zijn een aantal decoratieve medaillons aangebracht. Opzij van de sokkel staan in natuursteen uitgevoerde waakvlammen. Op de sokkel van de zuil: in reliëf "Aan onze Helden", in het midden de portretbuste van Hendrik Geeraert in vlakreliëf, met zijn naam rechts van het portret. Het reliëf is gevat in een bronzen omlijsting, waarop de volgende tekst is aangebracht: *"H. Geeraert de Held der Overstroming"*. Op de lage muur: de namen van de gesneuvelden. Op de zwartglazen plaat vooraan: *"Hier rusten de stoffelijke overblijfselen van Oudstrijders van 1914-18 en 1940-45"*, versierd met een klimmende leeuw en de nationale driekleur. H. 347 cm x Br. 504 cm x D. 200 cm.

Architect: **FERDINAND SCHOUPE** (Ninove 1883-Gross-Rosen 1944).

Bron: JABOBS M., "Zij, die vielen als helden", Brugge, 1996, 2 delen - Uitgave Provincie West-Vlaanderen

Ramskapelle

80. HERINNERING - privé bezit

foto: friede lox

Het beeldje heeft als naam “**Herinnering**”. Het werd gemaakt in 2005 door **Achiel PAUWELS**. Het siert een grafzerk op het kerkhof van Ramskapelle.

Het is gemaakt in steengoed of een vorm van keramiek, dat wordt gemaakt van een kostbare klei-soort - gresklei- die kan worden afgebakken bij hogere temperaturen

(1200-1300°C). Hierbij versintert de klei, nadat keukenzout of soda aan het bakproces is toegevoegd. Keramiek wordt pas steengoed genoemd als het op een temperatuur van meer dan 1200 graden Celsius is gebakken.

De kunstenaar: **ACHIEL PAUWELS**

Achiel PAUWELS, geboren in 1932 in Gent, is een beeldhouwer en sculpturaal keramist. Reeds als kind was **Achiel Pauwels** dagdagelijks aan het knutselen en het fantaseren. Hij volgde in 1946 een opleiding in het Hoger Instituut Sint-Lucas Gent, kreeg er in 1952 de Grote Prijs en in 1954 werd hij laureaat van de Prijs Kunstambachten Baron van Ackere.

In 1957 werd hij leraar aan de Academie van Eeklo. **Achiel Pauwels** heeft toen de erkenning gekregen die hij verdiende. De doorbraak kwam toen hij in 1965 in de Academie voor Schone Kunsten in Antwerpen werd aangesteld als de opvolger van Olivier Strebelle. Hij was, zowel in Antwerpen als in Eeklo, een leraar kameraad. Beoefende de fantastische kunst en heeft altijd belangstelling gehad voor verschillende artistieke disciplines, zoals smeedkunst of glasramen. Via het boetseren kwam hij bij figuratieve keramiek terecht en leerde de wonderen der beperktheid kennen.

Onverdroten boetsarend en tekenend, glazurend en bakkend, werd hij geconfronteerd met de twee fenomenen die hem het nauwst aan het hart lagen: de religieuze kunst en de keramieksculptuur. Hij benaderde zo'n onderwerp toch altijd op een menselijke manier. Voor hem is een 'piëta' gewoon een moeder die haar zoon verliest. Dat is al dramatisch genoeg. Met het religieuze heeft **Achiel Pauwels** altijd een sterke binding gehad. Zeer vroeg werd hij aangesproken door de Romaanse en de gotische sfeer. De oude christelijke heiligenverering en de Mariadevotie, ook in

Vlaanderen een traditie, naast de H. Franciscus-met-de-vogel-op-het-hoofd, hebben hem herhaaldelijk geïnspireerd. **Pauwels** is één van de weinige beeldhouwers die nog opdrachten aanvaardde en uitvoerde. Iedere opdracht was voor hem een uitdaging en een aanleiding tot nieuwe bezinning.

In 1961 won **Achiel Pauwels** dan de Europaprijs voor religieuze beeldhouwkunst.

Deze keramieksculptuur, die zich met eigen componenten naast de traditionele beeldhouwkunst ontwikkelde, veroverde in de jaren zestig en zeventig een internationale faam en domineerde op Europees vlak.

Zo ontving hij de prijs keramiek in Faenza (1973 en 1976).

In 1982 exposeerde de keramist en tekenaar **Achiel Pauwels** in het Museum voor Sierkunst in Gent. Als Gentse kunstenaar sleepte hij in 1984 de Staatsprijs in de wacht. Hij evoceert de schoonheid en de wanhoop in onze maatschappij en heeft werk in de Musea van Brussel (Kunst en Geschiedenis), Gent, Faenza, Gdansk en Cardiff.

Einde 1993 trok **Achiel Pauwels** zich anderhalve maand terug, om in een oude steenbakkerij in de Westhoek, rond de figuur van de cellist Smajlovic, een beeldengroep te maken die het oorlogsleed in Sarajevo zou aanklagen. Het meest ontroerende werk dat **Achiel Pauwels** ooit maakte.

Bij Lannoo verscheen in 1997 een prachtig geïllustreerde monografie door Hugo Brutin.

81. DE VERBROEDERING

foto's: paul de coninck

Dit kunstwerk is van de hand van **William LIVERMORE**.

Het staat opgesteld tussen het Oude station van Ramskapelle, en het fietspad van de spoorwegbedding te Ramskapelle.

Bij de ruïne, die ons doet terugdenken aan de onmenselijke gruwelen van het oor-

logvoeren, worden drie soldaten uitgebeeld. De soldaten hebben op kerstnacht 1914 hun stellingen even verlaten, om het 'bevel is bevel' te negeren, en elkaar geen vijand maar mens te noemen. Kijk, als dit geen **monument van vrede** is ! Een symbool dat van veel grotere waarde is dan om het even welk defilé, om het even welke militaire parade of herdenking. Een symbool dat doet beseffen dat geen enkele oorlog het sterven van duizenden mensen rechtvaardigt. Een symbool dat ons doet voelen tot wat eng nationalistisch denken kan leiden. De onthulling van het beeld kaderde eveneens in de sfeer van de nationale gedichtendag. In d'Oude Schole las Wim Chielens enkele gedichten voor, die geschreven werden door soldaten die de apocalyps van de loopgrachten meemaakten. Aan het stationsgebouw las hij het verhaal van kerstnacht 1914 voor, het verhaal dat beeldhouwer Livermore inspireerde om zijn werk '25-12-1914' te maken.

Bron: blog ramskapelle leeft

De kunstenaar: WILLIAM LIVERMORE

Autodidact beeldhouwer, **William Livermore** ontdekte zijn passie voor de kunst in het algemeen en beeldhouwkunst in het bijzonder met de Franse kunstenaar Regis Liveneau. Hij begon te beeldhouwen in 2000 en volgde sinds 2008 lessen aan de Academie voor Schone Kunsten in Luik. Hij werkt met hout en steen, maar het modelleren blijft een prioriteit. Zijn portretten zijn een indrukwekkende realiteit. Hij nam deel aan diverse symposia te Durbuy.

82. HEILIG HARTBEELD

foto: paul de coninck

Dit H.Hartbeeld staat op het kerkplein in Ramskapelle.

De kunstenaar is onbekend.

Rotonde

83. GOLF MET OPSPRINGENDE KINDEREN

foto's: paul de coninck

Dit beeldhouwwerk staat opgesteld op de rotonde Diksmuidse steenweg en is gemaakt door **IVAN PEEL**.

Wat voor de moderne mens geen waarde meer heeft, wordt door **Ivan Peel** opnieuw tot leven gewekt.

Elk beeld van **Ivan** is ergens een moment-opname van een belevenis of van toevallige contacten met medemensen of is geïnspireerd door de bijbel.

Elk beeld heeft een eigen verhaal, een diepere betekenis, die **Ivan** graag ook meedeelt.

Vandaar dat zijn beelden gelinkt zijn aan gedichten van Doris Dorné; twee kunstdisciplines die elkaar wonderwel aanvullen.

Bron : Nieuwpoort-digitaal

Onze lokale kunstenaars nemen regelmatig deel aan de vele kunstexposities in Nieuwpoort. Iemand die er stevast bij is en ervan geniet om zijn eigen kunstwerken te exposeren is **Ivan Peel**. Deze creatieve stadsgenoot begon zo'n tien jaar geleden met het maken van kunstwerken die meestal vervaardigd zijn uit recyclagemateriaal. In die tien jaar tijd maakte hij een 300-tal werken waarvan sommige exemplaren ondertussen werden afgebroken. **Ivan** houdt er evenwel een uitgebreide inventaris met digitale foto's op na zodat deze kunstwerken nu nog steeds op foto te bewonderen zijn. **Ivan** volgde nooit enige artistieke opleiding maar is een getalenteerde autodidact die gespecialiseerd is in

het maken van sculpturen. Hij maakt prachtige kunstwerken met sloopmateriaal en

slaagt erin om van afgedankte en vaak lelijke spullen originele kunstwerken te maken.

Bovendien zit er achter ieder werk een eigen verhaal, een diepere gedachte die Ivan graag deelt met de toeschouwers. 'Ik maak kunst met een visie en als diepgelovig mens vind ik mijn inspiratie vooral in de bijbel en in het evangelie. Vaak zien de mensen de diepere betekenis van het kunstwerk niet maar als ik hen vertel wat er achter steekt, begrijpen ze tenslotte de boodschap. Ik hou ervan om de mensen te confronteren met het verhaal achter mijn kunst en ik ben telkens tevreden als ik erin slaag om hen meer inzicht te geven'. Zelf schrijft hij ook poëzie die samen met zijn kunstwerken wordt geëxposeerd en als getalenteerde duizendpoot maakt hij ook prachtige digitale foto's.

Ivan beperkt zich niet louter tot het gebruik van recuperatiemateriaal maar hij maakt ook mooie schilderijen die vaak gekenmerkt worden door een krachtig en vloeiend lijnenspel. 'Mijn kunst is in de voorbije tien jaar geëvolueerd want nu beperk ik mij louter tot de essentie, tot de kern van de zaak', aldus **Ivan** die naar eigen zeggen enorm gestimuleerd werd door Eric Baeyens. Ook deze kunstenaar verwerkt oude materialen in zijn eigen constructies en slaagt er telkens in om er een nieuwe dimensie aan te geven. Hij moedigde **Ivan** aan om verder te gaan met zijn kunst.

'Ik voel me vanzelfsprekend bijzonder vereerd dat mijn kunstwerk op deze plek waar duizenden mensen passeren zal prijken. Het werk *Spelende kinderen in de golven* is zo'n zes meter hoog en wordt in cortenstaal gemaakt. Met dit kunstwerk worden de duizenden gezinnen die ieder jaar in Nieuwpoort hun vakantie doorbrengen verwelkomd. Bovendien worden ze aan het einde van het verblijf vriendelijk uitgewuifd van tussen de golven richting binnenland met als grootste herinnering de zee', aldus een enthousiaste **Ivan**. Het is trouwens het eerste werk uit zijn indrukwekkend oeuvre dat in een openbare ruimte een vaste stek krijgt.

Ivan is gehuwd met Gerda T'Jaeckx, dochter van de Nieuwpoortse kunstenaar Sting T'Jaeckx en is de trotse vader van vier dochters en fiere opa van zes kleinkinderen. Gerda kijkt ondertussen niet meer op wanneer haar man met de meest bizarre oude spullen en afbraakmateriaal naar huis komt. 'Oude landbouwtuigen, zeisen, oud ijzer, hout kortom oude brol kan ik altijd gebruiken' glimlacht Ivan die het wel spijtig vindt dat hij geen groot atelier heeft waar hij in alle rust kan werken aan zijn kunstzinnige creaties.

Bron: Nieuwpoort uw stad Mrt-apr 2009

“BEELDHOUWWERKEN IN NIEUWPOORT OP OPENBARE PLAATSEN”

Dit overzicht van het kunstpatrimonium (deel beeldhouwwerken) van de stad Nieuwpoort kwam tot stand met de medewerking van :

- Dhr. Paul DE CONINCK, beeldend kunstenaar, voor de fotografie en de opzoeken en de eventuele vertalingen.
- Mevr. Friede LOX, secretaris Vrienden van het Patrimonium Nieuwpoort (VPN), bestuurslid van de West-Vlaamse Gidsenkring afdeling Westhoek en toeristische gids , voor het merendeel van de teksten en het opzoekwerk.
- Dhren. Roger Dansercoer (+VPN); Johan Den Baes (toeristische gids); Luc Filliaert (VPN); Johan Ghijs (archiefdienst stad Nieuwpoort); Valère Questier; Mevr. Lut Marcou.
- De dichters: Doris Dorné; Nan Engelhuys; Christiane Goossens; Mark Braet; Herman van Snock; Rudi Siffer; Fernand Florizoone; Chris Yperman; Philippe Rotsaert; Hugo Claus; Jacques Brel; Hedwig Speliers; Paul Snoek; Toon Hillewaere
- De lay-out: Etienne Heyde
- Bronnen:
Erik Verstraete; Els Roelandt in catalogus S.M.A.K. Gent 1997; Mu.ZEE; Nieuwpoort-digitaal; Hugo Brutin; thuispagina Vlaamse Schrijvers; britannica; Luk De Ryck en Christel Mertens “Karel Aubroeck, een monument in de Vlaamse beeldhouwkunst” – jaarboek 1983 van het gemeentemuseum Temse; Pieter Braecke Beeldhouwer ‘Als de ziele luistert’ Catherine Metdepenninghen en Marcel M. Celis - uitgave Vlaamse Overheid Agentschap Ruimte en Erfgoed – Onroerend Erfgoed; dagblad het volk 24-25-26 december 1993; blog Ramskapelle leeft; Nieuwpoort uw stad mrt-apr 2009;
- Website:
www.martineplatteau.be; www.kunstatelier-moniquemol.be;
www.leocamps.be; www.antoonluyckx.be;
www.frankvanhooren.tk; www.angelos.be; Wikipedia; www.hasel.be; m hka;
www.zone-nieuwpoort.be; www.achielpauwels.be;

Met dank aan allen voor de prettige samenwerking.

PAUL DE CONINCK
Oktober 2013